ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNEAİT
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMEMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

İÇİNDEKİLER

		SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU		**1–2**
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU		**3**
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU		**4**
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU		**5**
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU		**6**
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR		**7–82**
NOT 1	GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7-8
NOT 2	FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-28
NOT 3	İŞLETME BİRLEŞMELERİ	28
NOT 4	DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	28
NOT 5	BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	29-30
NOT 6	NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	31
NOT 7	FİNANSAL YATIRIMLAR	32-33
NOT 8	BORÇLANMALAR	33-36
NOT 9	DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER	36
NOT 10	TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	37-38
NOT 11	DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	38-39
NOT 12	TÜREV ARAÇLAR	39-40
NOT 13	STOKLAR	40
NOT 14	PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	41
NOT 15	MÜŞTERİ SÖZLEŞMELERİNDEN DOĞAN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER	41
NOT 16	İŞ ORTAKLIKLARI VE İŞTİRAKLER	42-43
NOT 17	YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	43
NOT 18	MADDİ DURAN VARLIKLAR	44-45
NOT 19	KULLANIM HAKKI VARLIKLARI	46
NOT 20	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	47
NOT 21	ŞEREFİYE	48
NOT 22	DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	48
NOT 23	KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	48-49
NOT 24	TAAHHÜTLER	50
NOT 25	ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	50-51
NOT 26	VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ	51
NOT 27	DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	51
NOT 28	SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	52-55
NOT 29	HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	56
NOT 30	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	56
NOT 31	ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER	56
NOT 32	ESAS FAALİYETLERİNDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER	57
NOT 33	YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER	57-58
NOT 34	FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	59
NOT 35	SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR	60
NOT 36	GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	60-62
NOT 37	PAY BAŞINA KAZANÇ	63
NOT 38	İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	63-69
NOT 39	FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	69-80
NOT 40	FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDE AÇIKLAMALAR)	80-82
NOT 41	BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	82
NOT 42	FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YADA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	82

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

30 EYLÜL 2019 VE 31 ARALIK 2018 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	6	1.109.117	153.458
Finansal Yatırımlar	7	49.808	21.619
Ticari Alacaklar	10, 38	1.164.131	776.457
- *İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar*	*38*	*27.101*	*16.415*
- *İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar*	*10*	*1.137.030*	*760.042*
Diğer Alacaklar	11, 38	133.290	50.349
- *İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar*	*38*	*123.235*	*39.985*
- *İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar*	*11*	*10.055*	*10.364*
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	15	16.599	-
Türev Araçlar	12	15.991	-
Stoklar	13	555.256	419.254
Peşin Ödenmiş Giderler	14	57.674	43.548
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	36	5.729	6.758
Diğer Dönen Varlıklar	27	16.917	14.443
Toplam Dönen Varlıklar		**3.124.512**	**1.485.886**
Duran Varlıklar			
Finansal Yatırımlar	7	330.887	327.801
Diğer Alacaklar	11	544	500
Türev Araçlar	12	71.799	-
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	16	15.438	18.932
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	17	77.911	77.911
Maddi Duran Varlıklar	18	3.296.853	2.736.694
Kullanım Hakkı Varlıkları	19	20.340	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	20, 21	7.827	5.325
- *Şerefiye*	*21*	*4.678*	*4.032*
- *Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar*	*20*	*3.149*	*1.293*
Peşin Ödenmiş Giderler	14	31.587	93.407
Ertelenmiş Vergi Varlığı	36	389.513	255.326
Toplam Duran Varlıklar		**4.242.699**	**3.515.896**
TOPLAM VARLIKLAR		**7.367.211**	**5.001.782**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

30 EYLÜL 2019 VE 31 ARALIK 2018 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot Referansları	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Kısa Vadeli Borçlanmalar	8	1.336.784	575.842
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	8	836.287	242.951
Ticari Borçlar	10, 38	524.677	463.253
- *İlişkili Taraflara Ticari Borçlar*	*38*	*133.035*	*97.378*
- *İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar*	*10*	*391.642*	*365.875*
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	25	8.531	2.788
Diğer Borçlar	11, 38	55.899	33.635
- *İlişkili Taraflara Diğer Borçlar*	*38*	*36.043*	*18.599*
- *İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar*	*11*	*19.856*	*15.036*
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Yükümlülükler	15	8.039	-
Ertelenmiş Gelirler	14	9.047	9.562
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	36	-	45
Kısa Vadeli Karşılıklar	23, 25	102.256	44.110
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	27	45.558	13.419
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler		**2.927.078**	**1.385.605**
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmalar	8	1.635.128	1.239.811
Türev Araçlar	12	45.032	-
Uzun Vadeli Karşılıklar	25	69.250	63.224
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	36	4.297	3.680
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler		**1.753.707**	**1.306.715**
Toplam Yükümlülükler		**4.680.785**	**2.692.320**
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	**28**	**2.686.426**	**2.309.462**
Ödenmiş Sermaye		750.000	750.000
Sermaye Düzeltme Farkları		1	1
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		690.783	650.061
− *Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları (Kayıpları)*		*690.783*	*650.061*
- *Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)*		*692.393*	*651.671*
- *Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)*		*(1.610)*	*(1.610)*
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		(193.117)	(223.144)
– *Yabancı Para Çevrim Farkları*		*(214.427)*	*(223.144)*
– *Riskten Korunma Kazançları (Kayıpları)*		*21.310*	-
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		189.125	168.227
Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları		821.475	513.574
Net Dönem Karı veya Zararı		428.159	450.743
Toplam Özkaynaklar		**2.686.426**	**2.309.462**
TOPLAM KAYNAKLAR		**7.367.211**	**5.001.782**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK-30 EYLÜL 2019 ve 2018 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Hasılat	29	3.145.851	2.294.422	1.258.657	912.542
Satışların maliyeti	29	(2.097.124)	(1.601.265)	(834.134)	(632.287)
Ticari faaliyetlerden brüt kar (zarar)		**1.048.727**	**693.157**	**424.523**	**280.255**
Genel Yönetim Giderleri	30,31	(180.788)	(151.495)	(58.297)	(49.979)
Pazarlama Giderleri	30,31	(404.305)	(239.113)	(160.740)	(92.394)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	30,31	(1.714)	(922)	(656)	(176)
Esas Faliyetlerden Diğer Gelirler	32	60.382	151.676	12.339	100.763
Esas Faliyetlerden Diğer Giderler	32	(34.074)	(100.208)	(6.199)	(72.831)
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI)		**488.228**	**353.095**	**210.970**	**165.638**
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	33	53.393	164.113	4.240	103.019
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	33	(859)	(3.961)	(355)	(3.896)
TFRS 9 Uyarınca Belirlenen Değer Düşüklüğü Kazançları (Zararları) ve Değer Düşüklüğü Zararlarının İptalleri	33	(2.876)	(5.901)	2.111	6.238
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından (Zararlarından) Paylar	16	1.724	2.333	551	981
FİNANSMAN GELİRİ (GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI (ZARARI)		**539.610**	**509.679**	**217.517**	**271.980**
Finansman Gelirleri	34	90.116	266.933	32.253	117.936
Finansman Giderleri	34	(310.126)	(461.284)	(72.632)	(248.557)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)		**319.600**	**315.328**	**177.138**	**141.359**
Sürdürülen Faaliyetler Vergi (Gideri) Geliri		**108.559**	**61.194**	**(5.794)**	**5.978**
- Dönem Vergi (Gideri) Geliri	36	(16.046)	(11.069)	(6.101)	(5.793)
- Ertelenmiş Vergi (Gideri) Geliri	36	124.605	72.263	307	11.771
DÖNEM KARI (ZARARI)		**428.159**	**376.522**	**171.344**	**147.337**
Dönem Karı (Zararının) Dağılımı					
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	28	-	-	-	-
Ana ortaklık payları	**37**	**428.159**	**376.522**	**171.344**	**147.337**
Pay Başına Kazanç	**37**	**0,5709**	**0,5020**	**0,2285**	**0,1964**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK-30 EYLÜL 2019 ve 2018 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Dönem Karı (Zararı)	**28**	**428.159**	**376.522**	**171.344**	**147.337**
Diğer kapsamlı gelirler					
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	**28**	**40.722**	**108.446**	**(10.342)**	**71.883**
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)		50.713	129.325	(12.524)	86.670
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(9.991)	(20.879)	2.182	(14.787)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar	**28**	**35.098**	**(146.246)**	**22.177**	**(79.541)**
Yabancı Para Çevrim Farkları		13.788	(146.391)	958	(79.541)
Nakit Akış Riskinden Korunmaya İlişkin Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)		27.320	181	27.203	-
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(6.010)	(36)	(5.984)	-
Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)		**75.820**	**(37.800)**	**11.835**	**(7.658)**
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)		**503.979**	**338.722**	**183.179**	**139.679**
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı					
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	-	-
- Ana Ortaklık Payları		503.979	338.722	183.179	139.679
Pay Başına Kazanç	**37**	**0,6720**	**0,4516**	**0,2442**	**0,1862**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 30 EYLÜL 2019 VE 2018 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	Net Dönem Karı veya Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Özkaynaklar
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye	**750.000**	**1**	**493.963**	**(102.406)**	**157.348**	**416.144**	**181.317**	**1.896.367**	**1.896.367**
Transferler	-	-	-	-	10.879	170.438	(181.317)	-	-
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	108.446	(146.246)	-	-	376.522	338.722	338.722
Kar payları	-	-	-	-	-	(67.883)	-	(67.883)	(67.883)
30 Eylül 2018 itibarıyla bakiye	**750.000**	**1**	**602.409**	**(248.652)**	**168.227**	**518.699**	**376.522**	**2.167.206**	**2.167.206**

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	Net Dönem Karı veya Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Özkaynaklar
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	**750.000**	**1**	**650.061**	**(223.144)**	**168.227**	**513.574**	**450.743**	**2.309.462**	**2.309.462**
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (Dipnot 2.3)	-	-	-	-	-	(2.157)	-	(2.157)	(2.157)
Düzeltmelerden sonraki tutar	**750.000**	**1**	**650.061**	**(223.144)**	**168.227**	**511.417**	**450.743**	**2.307.305**	**2.307.305**
Transferler	-	-	-	(5.071)	20.898	434.916	(450.743)	-	-
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	40.722	35.098	-	-	428.159	503.979	503.979
Kar payları	-	-	-	-	-	(124.858)	-	(124.858)	(124.858)
30 Eylül 2019 itibarıyla bakiye	**750.000**	**1**	**690.783**	**(193.117)**	**189.125**	**821.475**	**428.159**	**2.686.426**	**2.686.426**

Özkaynak değişim tablosuyla ilgili açıklamalar Dipnot 28’de sunulmuştur.

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK-30 EYLÜL 2019 ve 2018 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**179.197**	**486.989**
Dönem karı (zararı)	**28**	**428.159**	**376.522**
Dönem net karı (zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		**463.284**	**262.711**
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	18, 19, 20	318.401	253.662
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	6, 7, 10, 11, 13, 27	5.346	7.551
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	23, 25	66.750	70.606
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	8, 10, 32, 34	198.672	109.998
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler	8, 32, 34	36.702	44.552
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	7, 33	(42.684)	(163.657)
Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	16	(1.724)	(2.333)
Vergi (geliri) gideri ile ilgili düzeltmeler	36	(108.559)	(61.194)
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	33	(9.850)	3.505
Kar (Zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler	7, 27	230	21
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		**(506.823)**	**(25.489)**
Ticari alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler	10, 32, 38	(390.648)	(355.550)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacak. azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler	11, 38	(83.127)	(51.699)
Müşteri sözleşmelerinden doğan varlıklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler	15	(16.599)	-
Türev varlıklardaki azalış (artış)	12	6.337	-
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler	13	(138.866)	(70.334)
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	10, 34, 38	58.490	479.219
Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerdeki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	15	8.039	-
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzelt.	11, 14, 27, 38	27.493	(11.165)
Türev yükümlülüklerdeki artış (azalış)	12, 33	-	(11.995)
İşletme sermayesinde gerçek. diğer artış (azalış) ile ilgili düzelt.	6, 7, 14, 15, 27, 36	22.058	(3.965)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		**384.620**	**613.744**
Ödenen faiz	8, 32, 34, 38	(184.548)	(111.985)
Alınan faiz	32, 34, 38	3.723	1.280
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16, 25, 28, 36	(2.578)	(5.620)
Vergi iadeleri (ödemeleri)	36	(22.020)	(10.430)
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		**(588.282)**	**(606.662)**
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	8, 18, 20	17.751	1.296
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	8, 11, 18, 20	(708.291)	(513.759)
Verilen nakit avans ve borçlar	14	63.909	(119.863)
Alınan temettüler	16, 27, 33	5.216	1.044
Alınan faiz	6,7,34	33.207	24.819
Diğer nakit girişleri (çıkışları)	10, 11, 27	(74)	(199)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**1.303.061**	**(137.335)**
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	8	3.849.021	3.381.063
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	8	(2.413.423)	(3.450.515)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	8	(7.679)	-
Ödenen temettüler	28	(124.858)	(67.883)
YABANCI PARA ÇEVRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ) (A+B+C)		**893.976**	**(257.008)**
D. YABANCI PARA ÇEVRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		**62.101**	**93.296**
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ) (A+B+C+D)		**956.077**	**(163.712)**
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	**6**	**153.581**	**567.689**
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	**6**	**1.109.658**	**403.977**

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe tablolarda bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Anadolu Cam Sanayii A.Ş. ve bağlı ortaklıkları ("Grup"), Anadolu Cam Sanayii A.Ş. ("Şirket") ile toplam dokuz bağlı ortaklık ve bir iştirakten oluşmaktadır. Şirket, 1969 yılında kurulmuş ve 1973 yılında üretime başlamıştır. 1976 yılında Türkiye İş Bankası A.Ş. ile bu bankanın sermaye ve yönetim etkinliği altında olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Topluluğu' na katılmıştır.

Grup'un faaliyet konusu cam ambalaj üretim ve satışıdır. Türkiye dahilindeki üretim faaliyetleri Mersin, Yenişehir/Bursa ve Eskişehir fabrikalarında gerçekleştirilmektedir. Şirket'in tüm pazarlama ve satış faaliyetleri kendi bünyesindeki "Satış ve Yönetim Merkezi" bölümü tarafından yürütülmektedir. Yurtdışı satışları ise dış ticaret sermaye şirketi olan Şişecam Dış Ticaret A.Ş. tarafından yapılmaktadır. Şirket'in hisseleri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİAŞ") eski ünvanıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") 1986 yılından beri işlem görmektedir. T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ("Şişecam Holding") 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Şirket'te %77,27' lik paya sahiptir ve yönetimde kontrolü elinde tutmaktadır.

Şirket'in Merkez Adresi ve Ortaklık Yapısı

Şirket'in ortaklık yapısı Dipnot 28'de sunulmuştur.

Şirket Türkiye'de kayıtlıdır ve iletişim bilgileri aşağıda sunulmuştur:

İçmeler Mah. D-100 Karayolu Cad. No:44/A 34947 Tuzla / İstanbul / Türkiye

Telefon : + 90 (850) 206 50 50
Faks : + 90 (850) 206 57 57
http://www.sisecamcamambalaj.com

Şirket'in Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı olduğu sicil: İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu
Sicil No : 103040
Mersis No : 0068006233600015

Grup'un Personel Yapısı

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2018
Aylık ücretli	1.468	1.438	1.406
Saat ücretli	2.851	2.769	2.936
Toplam	**4.319**	**4.207**	**4.342**

Grup'un 2019 yılı toplam personel sayısı içinde, özkaynak yöntemiyle değerlenen iş ortaklığında çalışanlar bulunmamaktadır (31 Aralık 2018, 30 Eylül 2018: bulunmamaktadır.).

Konsolidasyona Dahil Edilen Şirketler:

Şirket aşağıda belirtilen bağlı ortaklıklarını tam konsolidasyon ilke ve esaslarına göre, iştirakini özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirme metoduna göre ilişikteki konsolide finansal tablolara dahil etmiştir.

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar:

Şirket ünvanı	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
OOO Ruscam Glass Packaging Holding	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Rusya
OOO Energosystems	Endüstriyel malzeme kiralaması	Rusya
OOO Ruscam Management Company	Finansman ve yatırım şirketi	Rusya
JSC Mina	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Gürcistan
CJSC Brewery Pivdenna	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Ukrayna
Merefa Glass Company Ltd.	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Ukrayna
Anadolu Cam Investment B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
Sisecam Glass Packaging B.V. (*)	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
AC Glass Holding B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	Etkin ortaklık oranı (%)	Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	Etkin ortaklık oranı (%)
OOO Ruscam Glass Packaging Holding	100,00	100,00	100,00	100,00
OOO Energosystems	100,00	100,00	100,00	100,00
OOO Ruscam Management Company	100,00	100,00	100,00	100,00
JSC Mina	100,00	100,00	100,00	100,00
CJSC Brewery Pivdenna	100,00	100,00	100,00	100,00
Merefa Glass Company Ltd.	100,00	100,00	100,00	100,00
Anadolu Cam Investment B.V.	100,00	100,00	100,00	100,00
Sisecam Glass Packaging B.V. (*)	100,00	100,00	100,00	100,00
AC Glass Holding B.V.	100,00	100,00	100,00	100,00

İştirakler:

	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik üretimi ve satışı	Türkiye

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	Etkin ortaklık oranı (%)	Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	Etkin ortaklık oranı (%)
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	26,09	26,09	26,09	26,09

(*) Balsand B.V. bağlı ortaklığımızın unvanı 13 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla Sisecam Glass Packaging B.V. olarak değiştirilmiştir. Ayrıca şirketin faaliyet konusu finansman, yatırım ve cam ambalaj satışı olarak değiştirilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır. Ayrıca KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararla yayınlanan ve akabinde TFRS-15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat ile TFRS-16 Kiralamalar standartlarındaki değişiklikler ile birlikte 15 Nisan 2019 tarihinde kamuya duyurulan güncel "2019 TFRS" adıyla yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup, konsolide finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

İşletmeler, TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama standardına uygun olarak ara dönem finansal tablolarını tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Şirket, bu çerçevede, ara dönemlerde tam set finansal tablo hazırlamayı tercih etmiştir.

Şirket (ve Türkiye'de kayıtlı olan bağlı ortaklıklar ile iştirak), muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tek düzen Hesap Planını esas almaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar kanuni finansal tablolarını faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülük, arsa ve binalar dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TMS/TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Geçerli ve Sunum Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları bulundukları ülkede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir. Tablolarda TL dışındaki diğer para birimleri de bin bazında ifade edilmiştir.

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK' nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (TFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren UMSK tarafından yayımlanmış 29 No.lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("UMS / TMS 29") uygulanmamıştır.

İşletmenin Sürekliliği Varsayımı

Konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve konsolidasyona dâhil edilen iştirak ve bağlı ortaklıkları önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıkların Finansal Tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştirak ve bağlı ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup, Grup muhasebe politikalarına göre düzenlenmiş finansal tablolarında yer alan; varlık ve yükümlülükleri konsolide rapor tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları kalemi altında takip edilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

Konsolidasyon kapsamındaki yurtdışı faaliyetlerinin çevriminde kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018		30 Eylül 2018	
Döviz Cinsi	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması
ABD Doları	5,65910	5,63384	5,26090	4,83013	5,99020	4,60200
Euro	6,18360	6,32986	6,02800	5,67894	6,95050	5,47372
Rus Rublesi	0,08741	0,08615	0,07534	0,07606	0,09063	0,07394
Gürcistan Larisi	1,91496	2,02914	1,96552	1,90572	2,29062	1,85033
Ukrayna Grivnası	0,23499	0,21366	0,19000	0,17757	0,21168	0,17076

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Konsolide finansal tablolar aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan Grup hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dâhil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından, gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçları satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dâhil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

Bağlı Ortaklıklar

Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Bağlı ortaklıklar, Şirket'in ya (a) doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan ve Şirket'in üzerinde oy haklarına sahip olduğu hisseler neticesinde şirketlerdeki hisselerle ilgili oy hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olduğu ya da (b) oy hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte mali ve işletme politikaları üzerinde fiili hâkimiyet etkisini kullanmak suretiyle, mali ve işletme politikalarını Şirket'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu ve bu işletme ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı şirketleri ifade eder.

Grup'un başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan bağlı ortaklıklar, oy hakları ve etkin ortaklık oranları Dipnot 1'de gösterilmiştir.

Bağlı ortaklıklar, faaliyetleri üzerindeki kontrolün Grup'a transfer olduğu tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınır ve kontrolün ortadan kalktığı tarihte de konsolidasyon kapsamından çıkartılır. Bağlı ortaklıklar için uygulanan muhasebe politikaları Grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile tutarlılığın sağlanması amacıyla değiştirilir.

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir. Satın almaya ilişkin maliyetler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

Bağlı ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve kar veya zarar tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Şirket ve bağlı ortaklıkların sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değerleri, ilgili özkaynaklar ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon işlemi sırasında netleştirilmiştir. Şirket'in sahip olduğu hisselerin kayıtlı değerleri ve bunlardan kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynaklar ve gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

Konsolide bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı paylar, Grup'un özkaynağının içinde ayrı olarak belirtilir. Ana ortaklık dışı paylar, ilk işletme birleşmelerinde oluşan bu paylar ile birleşme tarihinden itibaren özkaynakta meydana gelen değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların toplamından oluşur.

Konsolide edilen bir bağlı ortaklığın ana ortaklık dışı paya düşen birikmiş zararları, söz konusu bağlı ortaklığın ana ortaklık dışı özsermaye tutarını aşabilir. Bu durumda, birikmiş zarar ve ana ortaklık dışı paya düşecek daha sonraki cari yıl zararları, ana ortaklık dışı pay ile ilişkilendirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinde aşağıdaki muhasebeleştirme esasları uygulanmaktadır:

- Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir, dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemektedir,
- Hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün oluştuğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tablolar düzeltilmektedir ve ortak kontrolün oluştuğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulmaktadır,
- Konsolidasyon işleminde grubun kontrolünü elinde bulunduran şirketin ortak kontrolde bulunan şirketlerin kontrolünü ele geçirdiği tarihte ve sonrasında TMS'ye göre finansal tablo düzenleniyormuş gibi finansal tablolar birleşme muhasebesi dahil TMS hükümlerine göre yeniden düzenlenmektedir,
- Ortak kontrole tabi işletme birleşmesi nedeniyle oluşacak muhtemel aktif – pasif uyumsuzluğunu gidermek amacıyla özkaynaklar altında denkleştirici bir hesap olarak "Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi" hesabı kullanılmaktadır.

İştirakler

İştiraklerdeki yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir. Bunlar, Grup'un genel olarak oy hakkının %20 ile %50'sine sahip olduğu veya Grup'un, Şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisi bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup' un iştirakinin detayı Dipnot 1'de açıklanmıştır. İştirak, özkaynak yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınır.

Grup ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar Grup'un iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da; işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise düzeltilmiştir. Grup, iştirak ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamış olduğu sürece iştirakteki yatırımın kayıtlı değerinin sıfır olması veya Grup'un önemli etkisinin sona ermesi durumunda özkaynak yöntemine devam edilmez. Önemli etkinin sona erdiği tarihteki yatırımın kayıtlı değeri, o tarihten sonra gerçeğe uygun değeri güvenilir olarak ölçülebildiğinde gerçeğe uygun değerinden aksi takdirde maliyet bedeli üzerinden gösterilir.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan "TFRS 9-Finansal Araçlar" standardı uyarınca muhasebeleştirilmektedir. Grup, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak yatırımının ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirde sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunmaktadır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Söz konusu varlıkların satılması durumunda diğer kapsamlı gelire sınıflandırılan değerleme farkları geçmiş yıl karlarına sınıflandırılır.

Grup'un toplam oy haklarının %20'ye kadar veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen; teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer ölçümünde maliyet kullanılmıştır. Maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Grup'un toplam oy haklarının %20' nin altında olduğu veya Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı ve aktif piyasalarda kote pazar fiyatları olan ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde hesaplanabilen finansal varlıklar, gerçeğe uygun değeriyle konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Grup, 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren döneme ilişkin konsolide finansal tablolarını SPK' nın Seri: II-14.1 No'lu tebliği ve bu tebliğe açıklama getiren duyuruları çerçevesinde hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar ve notlar, SPK tarafından uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dâhil edilerek sunulmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

1 Ocak – 30 Eylül 2019 hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları, aşağıda belirtilen ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren TFRS 16 Kiralamalar Standartları haricinde, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

Konsolide Finansal Tablolara Etkileri

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinde başlayan hesap döneminde TFRS 16 Kiralamalar Standardını uygulamıştır ve ilgili standardın konsolide finansal tablolara etkileri aşağıda, uygulanan güncel muhasebe politikaları ise Not 2.6'da açıklanmıştır.

TFRS 16 Kiralamalar Standardı uygulamasında Grup, sınıflandırma ve ölçüm değişiklikleri ile ilgili önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgilerin yeniden düzenlenmemesine izin veren muafiyetten yararlanmıştır. TFRS 16' nın uygulanmasından kaynaklanan finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin kayıtlı değerindeki farklılıklar 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

TFRS 16 standardının uygulamasının 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablosuna olan kümülatif etkileri aşağıda sunulmuştur:

Finansal Durum Tablosu

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Etkiler hariç 31 Aralık 2018	TFRS-16 Etkileri	Etkiler dahil 31 Aralık 2018
Toplam Dönen Varlıklar		**1.485.886**	**-**	**1.485.886**
Kullanım hakkı varlıkları	19	-	26.585	26.585
Ertelenmiş vergi varlıkları	36	255.326	605	255.931
Yukarıdaki kalemler haricindeki duran varlıklar		3.260.570	-	3.260.570
Toplam Duran Varlıklar		**3.515.896**	**27.190**	**3.543.086**
TOPLAM VARLIKLAR		**5.001.782**	**27.190**	**5.028.972**
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	8	242.951	9.842	252.793
Yukarıdaki kalem haricindeki kısa vadeli yükümlülükler		1.142.654	-	1.142.654
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler		**1.385.605**	**9.842**	**1.395.447**
Uzun vadeli borçlanmalar	8	1.239.811	19.505	1.259.316
Yukarıdaki kalem haricindeki uzun vadeli yükümlülükler		66.904	-	66.904
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler		**1.306.715**	**19.505**	**1.326.220**
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		**2.692.320**	**29.347**	**2.721.667**
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		**2.309.462**	**(2.157)**	**2.307.305**
Birikmiş Kar veya Zararlar	28	513.574	(2.157)	511.417
Yukarıdaki kalemler haricindeki özkaynaklar	28	1.795.888	-	1.795.888
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		**2.309.462**	**(2.157)**	**2.307.305**

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan önemli tahminler, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan tahminlerle tutarlıdır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak düzeltilir ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler

Grup cari yılda Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) ve TMSK' nun Türkiye Finansal Raporlama Yorumları Komitesi (TFRYK) tarafından yayınlanan ve 1 Ocak 2019 tarihinde başlayan yıla ait dönemler için geçerli olan yeni ve revize edilmiş TMS/TFRS'lerdeki değişiklik ve yorumlardan Grup' un finansal tabloları üzerinde etkisi olan değişiklik ve yorumları uygulamıştır.

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortismana tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya geçiş:

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır.

Grup, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmıştır. Grup'un ofis ekipman kiralamaları (fotokopi makinaları gibi) düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmiştir.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"da yapılan değişiklikler

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişiklikle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmediği ve özü itibari ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulayacaktır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.

Grup' un, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler (Devamı)

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir. Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

(a) işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmediğini;
(b) işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
(c) işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
(d) işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır.

Yıllık İyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar - TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- TMS 12 Gelir Vergileri - Değişiklikler, temettülere (kar dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri - Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019'de TMS 19 Değişiklikler "Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme"'yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleştikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmektelerdir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) Değişiklikler (Devamı)

a) 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar:

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

TFRS 17 Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

b) 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu ("UMSK") tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019'da TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Önemliliğin Tanımı (UMS 1 ve UMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019'da KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmaktır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür. Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Gelirlerin Kaydedilmesi

Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolünün müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

a) Grup’un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
b) Müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
c) Mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
d) Müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
e) Müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

Faiz Geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ve ilgili finansal varlıktan beklenen ömrü boyunca elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın net defter değerine getiren etkin faiz yöntemi esas alınarak ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Ticari işlemlere ilişkin faiz gelir ve kur farkı gelirleri, esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak muhasebeleştirilmektedir.

Temettü Geliri

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman konsolide finansal tablolara yansıtılır. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak genel kurul onayı sonrasında yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metodu ile hesaplanmaktadır. Stoklara dâhil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. Kredi maliyetleri stok maliyetlerine dâhil edilmemektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli satış maliyetlerinin indirilmesiyle elde edilen tutardır. Stoklar, ilk madde ve malzeme, yarı mamüller, mamüller, işletme malzemesi, ticari mallar, yoldaki mallar ve diğer stokları kapsamaktadır (Dipnot 13).

Maddi Duran Varlıklar

Arsa, arazi ve binalar dışındaki maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın ve kalıcı değer kayıplarının düşülmesi ile bulunan net değerleri ile gösterilmektedir. Arsa, arazi ve binalar ise; yeniden değerleme tarihindeki gerçeğe uygun değerinden, müteakip birikmiş amortisman ve müteakip birikmiş değer düşüklüğü zararlarının indirilmesiyle bulunan değerle gösterilmektedir.

Arsa, arazi ve binalar yeniden değerleme modeli ile net yönteme göre muhasebeleştirilmiştir. Bu muhasebe politikası değişikliği 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolardan başlamak üzere uygulanmıştır. Söz konusu gayrimenkullerin değerini etkileyecek önemli bir ekonomik değişiklik olmadığı sürece, rutin olarak üç yılda bir yeniden değerleme yapılır. Bu kapsamda 31 Aralık 2018 tarihli finansal tablolara yansıtmak üzere yeniden değerleme yapılmıştır.

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan veya idari amaçlı kullanılacak ve inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri Grup’un ilgili muhasebe politikası uyarınca aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismana tabi tutulur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Maddi Duran Varlıklar (Devamı)

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Beklenen faydalı ömür, artık değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir (Dipnot 18).

Kiralama ile alınan varlıklar, beklenen ekonomik ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile diğer maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortismana tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların, tahmin edilen ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömür
Yer altı ve yer üstü düzenleri	3–50 Yıl
Binalar	2–50 Yıl
Tesis, makine ve cihazlar	1–24 Yıl
Taşıtlar	3–15 Yıl
Demirbaşlar	2–50 Yıl
Diğer maddi varlıklar	1–5 Yıl

Maddi duran varlıklar olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve maddi duran varlığın kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi duran varlığın mevcut kullanımından gelecek net nakit akışları ile satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerinden yüksek olanı olarak kabul edilir.

Maddi bir duran varlığa yapılan normal bakım ve onarım harcamaları, gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlığın kapasitesini genişleterek kendisinden gelecekte elde edilecek faydayı arttıran nitelikteki yatırım harcamaları, maddi duran varlığın maliyetine eklenmekte ve ilgili maddi duran varlığın kalan tahmini faydalı ömrü üzerinden amortismana tabi tutulmaktadır.Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın net defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve cari dönemde "Yatırım faaliyetlerinden gelirler/giderler" hesaplarına yansıtılır.

Maddi duran varlık kalemlerine ilişkin özkaynaklarda yer alan değerleme artışı, ilgili varlığın tamamen itfa olması, kullanımdan çekilmesi ya da elden çıkarılması gibi nedenlerle finansal durum tablosu dışı bırakıldığında doğrudan geçmiş yıl karlarına aktarılmaktadır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, bilgisayar yazılımları ve diğer maddi olmayan duran varlıklardan oluşmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarlarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen ekonomik ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Beklenen ekonomik ömür ve itfa yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Söz konusu maliyetler, alım maliyetlerini kapsamaktadır ve ekonomik ömürlerine göre (2-10 yıl) itfaya tabi tutulur (Dipnot 20).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan gayrimenkuller "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" olarak sınıflandırılır. Yatırım amaçlı gayrimenkuller gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak finansal tablolara yansıtılmaktadır. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda kullanımdaki değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" standardı uygulanır. TMS 16'ya göre hesaplanmış olan gayrimenkulün defter değeri ile gerçeğe uygun değeri arasında transfer tarihinde meydana gelen farklılık TMS 16'ya göre yapılmış bir yeniden değerleme gibi işleme tabi tutulur ve değerleme farkları özkaynaklar ile ilişkilendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerinin belirlenmesi, her yıl için konuyla ilgili SPK lisansına ve gerekli mesleki birikime sahip bağımsız değerleme firmaları tarafından yapılmaktadır (Dipnot 17). Sonraki dönemlerde, yatırım amaçlı gayrimenkulün gerçeğe uygun değerindeki değişimden kaynaklanan kazanç veya kayıp, oluştuğu dönemde kâr veya zarar ile ilişkilendirilmektedir. Eğer varlığın değeri yeniden değerleme sonucunda azalmışsa, bu azalma gider olarak muhasebeleştirilir. Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirde bu varlıkla ilgili olarak yeniden değerleme fazlasındaki her tür alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen söz konusu azalış, yeniden değerleme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

Türev Araçlar ve Riskten Korunma Amaçlı Araçlar

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlenmektedir. Grup' un türev araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile yabancı para ve faiz oranı swap işlemleri oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda konsolide finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev araçlar olarak muhasebeleştirilmekte ve bunlara ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri kar veya zarar tablosunda yansıtılmaktadır. Grup' un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren finansal riskten korunma işlemleri ise aşağıda açıklandığı şekilde muhasebeleştirilmektedir:

Nakit Akış Riskinden Korunma İşlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişmelere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir. Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda "Riskten Korunma Kazanç/(Kayıpları)" olarak göstermektedir. Finansal riskten korunan taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunan gelecekteki muhtemel işlemin konsolide kapsamlı gelir tablosunu etkilediği dönemde konsolide kapsamlı gelir tablosuna transfer edilerek kar veya zarar olarak yansıtılır.

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belgelenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem kar ve zarar tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

Korunma Muhasebesi:

Grup, hali hazırda gerekli kriterleri karşılayan korunma muhasebesine tabi işlemlerinin TRFS 9 çerçevesinde de korunma muhasebesi kapsamında olacağını belirlemiştir. TFRS 9, bir işletmenin efektif olan korunma muhasebesi genel prensiplerinde herhangi bir değişiklik yaratmamakta olup TFRS 9'un korunma muhasebesi gerekliliklerinin Grup'un finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, şerefiye dışındaki tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her rapor tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleşebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismana tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibariyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlenmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

(a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
(b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
(c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup’a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup, kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismana tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira Yükümlülükleri

Grup, kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

(a) Sabit ödemeler,
(b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
(c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
(d) Grup’un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
(e) Kiralama süresinin Grup’un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Kira Yükümlülükleri (Devamı)

Grup, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

(a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır, ve
(b) Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Kısa vadeli kiralamalar ve dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalar
Grup, kısa vadeli kiralama kayıt muafiyetini, kısa vadeli makine ve teçhizat kiralama sözleşmelerine uygulamaktadır (yani, başlangıç tarihinden itibaren 12 ay veya daha kısa bir kiralama süresi olan ve bir satın alma opsiyonu olmayan varlıklar). Aynı zamanda, düşük değerli varlıkların muhasebeleştirilmesi muafiyetini, kira bedelinin düşük değerli olduğu düşünülen ofis ekipmanlarına da uygulamaktadır. Kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ve düşük değerli varlıkların kiralama sözleşmeleri, kiralama süresi boyunca doğrusal yönteme göre gider olarak kaydedilir.

Borçlanma Maliyetleri

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlenir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır (Dipnot 8 ve Dipnot 34).

Finansman faaliyetlerinin içerisinde kur farkı gelirleri yer alması durumunda, söz konusu gelirler aktifleştirilmiş bulunan toplam finansman giderlerinden indirilir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Banka kredilerine ilişkin kur farkları, faiz giderleri ile ilişkilendirildikleri sürece aktifleştirilirler. Faiz giderleriyle birlikte aktifleştirilecek kur farkı gelir ve giderleri şirketin kendi fonksiyonel para biriminde borçlanması halinde katlanacağı borçlanma giderleri ile hâlihazırda yabancı para cinsinden borçlanma yoluyla katlandığı borçlanma giderleri arasındaki değer farkı göz önünde bulundurularak belirlenir.

İlişkili Taraflar

Bu konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim (genel müdürler, grup başkanları, genel müdür yardımcıları, başkan yardımcıları ve fabrika müdürleri) ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen ve önemli etkinliğe sahip bulunulan şirketler ile konsolidasyona dahil edilmeyen bağlı ortaklıklar ve iştirakler "ilişkili taraflar" olarak kabul edilmişlerdir (Dipnot 38).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Netleştirme/Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önemlilik arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları ve fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplanarak gösterilir. Varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

Finansal Varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

"Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır.

Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ’lerdir.

- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır.

Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Ticari Alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında “basitleştirilmiş yaklaşımı” uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir (Dipnot 10 ve Dipnot 32).

Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, konsolide kar veya zarar tablosunda “Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler” hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler (Dipnot 10 ve Dipnot 32).

Grup, fatura alacaklarının bir kısmını faktoring yoluyla tahsil etmektedir. Faktoring işlemine konu olan alacaklardan, Faktoring şirketinin tahsilat riskini üstlendiği tutarlar ilgili alacak hesaplarından düşülmektedir. Grup’un tahsilat riskinin devam ettiği tutarlar ise konsolide finansal tablolarda taşınmaya devam etmekte, bu alacaklar karşılığında faktoring şirketinden alınan avans, konsolide finansal tablolarda “Borçlanmalar” hesabı altında faktoring işlemlerinden borçlar olarak gösterilmektedir.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, eldeki nakit, vadesiz mevduat ve vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, nakde kolayca çevrilebilen ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır (Dipnot 6). Vadesi 3 aydan uzun 1 yıldan kısa olan banka mevduatları kısa vadeli finansal yatırımlar altında sınıflandırılır (Dipnot 7).

Finansal Yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. İlgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Finansal yükümlülükler özkaynağa dayalı finansal araçlar ve diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Özkaynağa Dayalı Finansal Araçlar

Ana ortaklık dışı paylara verilen satın alma opsiyonları ile ilgili finansal yükümlülükler söz konusu opsiyonun itfa planına uygun olarak indirgenmiş değeri üzerinden finansal tablolara yansıtılmıştır. Finansal yükümlülüğün indirgenmiş tutarının opsiyona konu olan finansal varlığın gerçeğe uygun değerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz metodu kullanılarak itfa edilmiş maliyetlerinden muhasebeleştirilir (Dipnot 8).

Etkin faiz yöntemi; finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Ticari Borçlar

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler (Dipnot 10).

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye

İşletme birleşmeleri, ayrı tüzel kişiliklerin veya işletmelerin raporlama yapan tek bir işletme şeklinde birleşmesi olarak değerlendirilmektedir. İşletme birleşmeleri, TFRS 3 kapsamında, satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir (Dipnot 3).

İktisap maliyeti, alım tarihinde verilen varlıkların gerçeğe uygun değeri, çıkarılan sermaye araçları, değişimin yapıldığı tarihte varsayılan veya katlanılan yükümlülükler ve buna ilave iktisapla ilişkilendirilebilecek maliyetleri içerir. İşletme birleşmesi sözleşmesi gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu düzeltmenin muhtemel olması ve değerinin tespit edilebilmesi durumunda, edinen işletme birleşme tarihinde birleşme maliyetine bu düzeltmeleri dahil eder. Alıma ilişkin maliyetler oluştukları dönemde giderleştirilir. Bağlı ortaklık alımı, iştirak edinimi ve iş ortaklıklarının kurulmasından ortaya çıkan şerefiye ödenen bedelin Grup'un edinilen işletmedeki net tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinin oranı ve edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payı tutarını aşan kısmıdır.

Değer düşüklüğü testi için şerefiye, nakit üreten birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin oluştuğu işletme birleşmesinden fayda sağlaması beklenen nakit üreten birimlere veya nakit üreten birim gruplarına yapılır. Şerefiyenin dağıtıldığı her bir birim veya birim grubu işletme içi yönetsel amaçlarla, şerefiyenin izlendiği işletmenin en küçük varlık grubudur. Şerefiye faaliyet bölümleri bazında takip edilir. Şerefiyedeki değer düşüklüğü gözden geçirmeleri yılda bir kez veya olay veya şartlardaki değişikliklerin değer düşüklüğü ihtimalini işaret ettiği durumlarda daha sık yapılmaktadır. Şerefiyenin defter değeri kullanım değeri ve satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin büyük olanı geri kazanılabilir değer ile karşılaştırılır. Herhangi bir değer düşüklüğü durumunda zarar derhal muhasebeleştirilir ve takip eden dönemde geri çevrilmez.

Grup tarafından kontrol edilen işletmeler arasında gerçekleşen yasal birleşmeler TFRS 3 kapsamında değerlendirilmemektedir. Dolayısıyla, bu tür birleşmelerde şerefiye hesaplanmamaktadır. Ayrıca, yasal birleşmelerde taraflar arasında ortaya çıkan işlemler konsolide finansal tabloların hazırlanması esnasında düzeltme işlemlerine tabi tutulur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye (Devamı)

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup, satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payını gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup’un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında dönem kar veya zararına veya geçmiş yıllar kar zararlarına aktarılır.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri ya da ilgili işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Finansal durum tablosunda yer alan dövize endeksli parasal varlık ve yükümlülükler rapor tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmektedir.

Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değerin belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL’ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Grup’un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda rapor tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup’un yabancı para çevrim farkları fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Yurtdışında faaliyet satın alımından kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yurtdışındaki faaliyetin varlık ve yükümlüğü olarak ele alınır ve dönem sonu kuru kullanılarak çevrilir.

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklık payına düşen konsolide net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye’deki şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak (“bedelsiz hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, çıkarılan bedelsiz hisselerin geriye dönük olarak dikkate alınması suretiyle elde edilir (Dipnot 37).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Raporlama Tarihinden Sonraki Olaylar

Grup, rapor tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Raporlama tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, rapor tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Paranın zaman değeri etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı, yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen giderlerin bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Söz konusu iskonto oranı vergi öncesi olarak belirlenir ve gelecekteki nakit akışlarının tahmini ile ilgili riski içermez. Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir (Dipnot 23).

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup’ un, Yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı faaliyet bölümleri bulunmamaktadır. Yönetim, coğrafi olarak performansı Türkiye, Rusya, Ukrayna, Gürcistan ve Hollanda bölgelerine göre değerlendirmektedir. Grup Yönetimi, bölgelerin performansını değerlendirirken TFRS’ ye göre hazırlanan finansal tablo faaliyet sonuçlarının incelenmesini yöntem olarak belirlemiştir (Dipnot 5).

Bölümlere göre raporlama, Grup’ un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Grup’ un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merci, bölgelere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölgelerin performansının değerlendirilmesinden sorumludur.

Bir faaliyet bölümünün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10’unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10’u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10’u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan faaliyet bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup’un uymakla yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar (Dipnot 22).

Maliyetlere ilişkin devlet bağışları, karşılayacakları maliyetlerle eşleştikleri ilgili dönemler boyunca tutarlı bir şekilde gelir olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıklara ilişkin devlet bağışları, ertelenmiş devlet bağışları olarak cari olmayan borçlar altında sınıflandırılır ve faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman uygulanarak kar veya zarar tablosuna gelir kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Dönem Vergi Gideri ve Ertelenen Vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir (Dipnot 36). Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, rapor tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Bununla birlikte, işletme birleşmeleri dışında, hem ticari hem de mali karı veya zararı etkilemeyen varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınması durumunda ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü finansal tablolara alınmaz.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya rapor tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Başlıca geçici farklar, maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki farktan, hâlihazırda vergiden indirilemeyen/vergiye tabi gider karşılıklarından ve kullanılmayan vergi indirim ve istisnalarından doğmaktadır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un Türk İş Kanunu ve bağlı ortaklıkların faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanunlar uyarınca personelin emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bugünkü değerini ifade eder.

Türkiye'de geçerli olan çalışma hayatını düzenleyen yasalar ve Türk İş Kanunu uyarınca, Grup, en az bir yıllık hizmetini tamamlayan kendi isteği ile işten ayrılması veya uygunsuz davranışlar sonucu iş akdinin feshedilmesi dışında kalan sebepler yüzünden işten çıkarılan, vefat eden veya emekliye ayrılan her personeline toplu olarak kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Tanımlanmış sosyal yardım yükümlülüğünün bugünkü değeri ile ilgili ayrılan karşılık öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak hesaplanır. Tüm aktüeryal karlar ve zararlar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir (Dipnot 25).

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Nakit Akış Tablosu

Grup, net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akışlarının tutar ve zamanlamasında değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında finansal tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, diğer finansal tabloların ayrılmaz bir parçası olarak nakit akış tablosu düzenlemektedir. Döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri olarak sınıflandırılmaktadır.

İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Grup, işletme faaliyetlerinden elde edilen nakit giriş ve çıkışları (net) dolaylı yöntemle finansal tablolarda sunmayı tercih etmiştir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, rapor tarihi itibarıyla raporlanan varlık ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlık ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları, geçmiş tecrübe, diğer faktörler ile o günün koşullarıyla gelecekteki olaylar hakkında makul beklentiler dikkate alınarak sürekli olarak değerlendirilir. Bu tahmin ve varsayımlar, yönetimlerin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar, varsayımlardan farklılık gösterebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Grup vergiye esas finansal tabloları ile Türkiye Muhasebe Standartları’na göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Grup şirketlerinin gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur.

Yapılan değerlendirme neticesinde, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla vergi indirimlerinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde vergi indirim hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan vergiden mahsup edilecek geçmiş yıl mali zararları üzerinden 132.946 bin TL (31 Aralık 2018: 126.502 bin TL) tutarında ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirimli kurumlar vergisinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde indirimli kurumlar vergisi hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan indirimli kurumlar vergisi üzerinden 387.423 bin TL (31 Aralık 2018: 236.206 bin TL) ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 36).

Grup, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 16 kapsamında "yeniden değerleme modeli" ile değerlendirdiği gayrimenkulleri (arsa, arazi ve binaları), 30 Eylül 2018 tarihindeki değerlerini dikkate alarak, yeniden değerlemiş olup, değerleme sonuçlarının finalize olması 30 Eylül 2018 dönemi faaliyet sonuçlarının kamuya açıklandıktan sonra kesinleşmesi nedeniyle etkilerini 31 Aralık 2018 tarihli finansal tablolara yansıtmıştır.

Grup, arsa ve binalarını TMS 16 yeniden değerleme modeli kapsamında finansal tablolarında rayiç değeri üzerinden değerlemektedir. 31 Aralık 2018 tarihli finansal tablolardaki rayiç değerler söz konusu gayrimenkuller hakkında yeterli bilgi ve mesleki birikime sahip bağımsız değerleme şirketleri tarafından hazırlanan ekspertiz raporlarına dayanmaktadır.

Makul değer hesaplamalarında en etkin ve verimli kullanım değerlendirmesi yapılarak hâlihazırdaki kullanım amaçları en etkin ve verimli kullanım olarak saptanmış olup, arsa ve araziler için emsal karşılaştırma yöntemi aksi durumsa ise maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılmıştır. Emsal karşılaştırma yönteminde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapılmış ve rapora konu arsalar için ortalama m2 satış değeri belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, büyüklük, imar durumu, fiziksel özellikleri gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirilmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş, ayrıca bağımsız profesyonel değerleme şirketinin mevcut bilgilerinden faydalanılmıştır.

Maliyet yaklaşımı yönteminde ise arsa üzerindeki yatırım maliyetlerinin amortize edildikten (herhangi bir çıkar veya kazanç varsa eklendikten sonra, yıpranma payının çıkartılması) sonra arsa değerine eklenmesi ile gayrimenkulün değeri belirlenmiştir. Maliyet yaklaşımı yönteminde ele alınan bileşenlerden arsa değerinin hesaplanmasında da yukarıda açıklanan emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Alım/ satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, bu değerlerden farklılık gösterebilir.

Emsal karşılaştırma ve maliyet yaklaşımı yöntemi ile tespit edilen değerler, finansal tablolara ilk yansıtıldığı tarih ve ilgili dönem sonları itibarıyla, TMS 36 “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” standardındaki hükümlere göre, değer düşüklüğü göstergelerinin olup olmadığı değerlendirilmiş ve değer düşüklükleri dönem kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmiştir. İlgili varlıkların başlangıçtaki defter değerleri yeniden değerlenmiş tutarlarına getirilmiş ve oluşan ilave değer artışı özkaynaklar yeniden değerleme fonuna ertelenmiş vergi etkisi netleştirilerek kaydedilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018 dönemi için, bağımsız değerleme kuruluşu tarafından tespit edilen gerçeğe uygun değerler %1 daha düşük /yüksek olsaydı, dönem toplam kapsamlı geliri 12.036 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı.

Kullanım amaçlı gayrimenkuller üzerinden hesaplanan değer artışları özkaynaklarda "Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları" hesabında, değer düşüklükleri ise; öncelikle varsa daha evvel özkaynaklarda muhasebeleştirilmiş "Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları" hesabında mahsup edilir, mahsup edilemeyen değer düşüklüğü fazlası ise; kar veya zarar tablosunda "Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Grup, TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" muhasebe standardı kapsamında muhasebeleştirdiği gayrimenkulleri de yeniden değerlemiş ve oluşan değer artışlarını kar veya zarar tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelirler hesabında muhasebeleştirmiştir (Dipnot 33). Yatırım amaçlı gayrimenkullerin ileriki dönemlerde satılarak likit hale getirilmesinin muhtemel olması ve yürürlükte bulunan Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK") 5/1-e maddesi gereğince satış karının vergiden istisna edilmesi durumu göz önünde bulundurularak kar zarara yansıtılan tutar üzerinden ertelenmiş vergi pasifi hesaplanmış ve dönem ertelenmiş vergi giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 36).

2.8 Faaliyetlerin Mevsimselliği

Grup'un faaliyet gösterdiği Cam Ambalaj sektörünün Pazar dinamikleri gereği, hizmet verdiği içecek sektörü ve gıda dolumcularına satışlar yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde, ilk ve son çeyreğe oranla daha yüksektir. Bunun sonucu olarak, 30 Eylül 2019 tarihi itibariyla Grup'un "Ticari Alacak", "Ticari Borç" ve "Maliyet Giderleri Karşılığı" mevsimselliğin etkisi ile 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla oluşan bakiyelere göre artış göstermektedir.

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

1 Ocak – 30 Eylül 2019 döneminde TFRS-3 "İşletme Birleşmeleri" standardı kapsamında işletme birleşmesi olmamıştır (2018: Bulunmamaktadır).

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Grup'un, bağlı ortaklıkları ve iştirakinin ünvanı, faaliyet konusu, kayıtlı olduğu ülke ve sahiplik oranına ilişkin bilgiler Dipnot 1'de açıklanmıştır. Ayrıca iştirakine ilişkin finansal bilgiler Dipnot 16'da açıklanmıştır.

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Coğrafi bölgelere göre raporlama

1 Ocak - 30 Eylül 2019	Türkiye	Rusya, Ukrayna ve Gürcistan	Hollanda	Konsolidasyon düzeltmeleri	Konsolide
Net Grup dışı hasılat	1.805.743	1.340.108	-	-	3.145.851
Gruplar arası hasılat	430	12.071	-	(12.501)	-
Net hasılat toplamı (*)	**1.806.173**	**1.352.179**	**-**	**(12.501)**	**3.145.851**
Satışların maliyeti	(1.222.398)	(881.303)	-	6.577	(2.097.124)
Ticari faaliyetlerden brüt kar	**583.775**	**470.876**	**-**	**(5.924)**	**1.048.727**
Faaliyet giderleri	(318.372)	(272.748)	(3.097)	7.410	(586.807)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	47.369	11.751	58	1.204	60.382
Esas faaliyetlerden diğer giderler	(11.611)	(7.368)	(54)	(15.041)	(34.074)
Faaliyet karı (zararı)	**301.161**	**202.511**	**(3.093)**	**(12.351)**	**488.228**
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	43.516	10.750	-	(873)	53.393
Yatırım faaliyetlerinden giderler	-	(859)	-	-	(859)
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptalleri	(2.876)	-	-	-	(2.876)
Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların karlarındaki paylar	1.724	-	-	-	1.724
Finansman geliri gideri öncesi faaliyet karı (zararı)	**343.525**	**212.402**	**(3.093)**	**(13.224)**	**539.610**
Finansman gelirleri	66.201	25.603	5.962	(7.650)	90.116
Finansman giderleri	(206.099)	(110.395)	(7.912)	14.280	(310.126)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi dönem karı (zararı)	**203.627**	**127.610**	**(5.043)**	**(6.594)**	**319.600**
Dönem vergi (gideri) geliri	131.063	(22.163)	-	(341)	108.559
Dönem karı (zararı)	**334.690**	**105.447**	**(5.043)**	**(6.935)**	**428.159**
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	592.125	116.166	-	-	708.291
Kullanım hakkı varlıkları alımları	1.216	-	-	-	1.216
Amortisman ve itfa gideri	(176.665)	(141.736)	-	-	(318.401)
Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (Favök) (**)	**520.190**	**354.138**	**(3.093)**	**(13.224)**	**858.011**
Finansal durum tablosu bilgileri (30 Eylül 2019)					
Toplam varlıklar	6.388.224	2.132.756	3.028.682	(4.182.451)	7.367.211
- *Özkaynak yöntemiyle değerlenen finansal yatırımlar*	*15.438*	-	-	-	*15.438*
- *Ertelenmiş vergi varlıkları*	*287.084*	*102.273*	-	*156*	*389.513*
Toplam yükümlülükler	2.951.777	1.479.956	362.188	(113.136)	4.680.785
- *Ertelenmiş vergi yükümlülükleri*	-	*4.297*	-	-	*4.297*

(*) Net satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı, satışları gerçekleştiren şirketlerin bulunduğu ülkelere göre verilmiştir.
(**) Favök: TMS tarafından tanımlanmamaktadır. Grup, Favök'ü faiz, amortisman ve vergi öncesi kar olarak tanımlamıştır. Açıklanan Favök tutarları Grup yönetimi tarafından Grup'un faaliyet performansının daha iyi anlaşılması ve ölçülmesi için ayrı olarak gösterilmiştir.

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Coğrafi bölgelere göre raporlama (Devamı)

1 Ocak – 30 Eylül 2018	Türkiye	Rusya, Ukrayna ve Gürcistan	Hollanda	Konsolidasyon düzeltmeleri	Konsolide
Net Grup dışı hasılat	1.271.309	1.023.113	-	-	2.294.422
Gruplar arası hasılat	427	20.688	-	(21.115)	-
Net hasılat toplamı (*)	**1.271.736**	**1.043.801**	**-**	**(21.115)**	**2.294.422**
Satışların maliyeti	(904.195)	(717.752)	-	20.682	(1.601.265)
Ticari faaliyetlerden brüt kar	**367.541**	**326.049**	**-**	**(433)**	**693.157**
Faaliyet giderleri	(194.526)	(195.241)	(3.951)	2.188	(391.530)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	132.655	10.266	-	8.755	151.676
Esas faaliyetlerden diğer giderler	(82.115)	(6.260)	-	(11.833)	(100.208)
Faaliyet karı (zararı)	**223.555**	**134.814**	**(3.951)**	**(1.323)**	**353.095**
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	163.657	1.174	-	(718)	164.113
Yatırım faaliyetlerinden giderler	(87)	(3.874)	-	-	(3.961)
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptalleri	(5.901)				(5.901)
Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların karlarındaki paylar	2.333	-	-	-	2.333
Finansman geliri gideri öncesi faaliyet karı (zararı)	**383.557**	**132.114**	**(3.951)**	**(2.041)**	**509.679**
Finansman gelirleri	206.645	67.795	4.702	(12.209)	266.933
Finansman giderleri	(303.276)	(165.841)	(5.784)	13.617	(461.284)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi dönem karı (zararı)	**286.926**	**34.068**	**(5.033)**	**(633)**	**315.328**
Dönem vergi (gideri) geliri	72.536	(11.544)	-	202	61.194
Dönem karı (zararı)	**359.462**	**22.524**	**(5.033)**	**(431)**	**376.522**
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	467.164	46.595	-	-	513.759
Kullanım hakkı varlıkları alımları	-	-	-	-	-
Amortisman ve itfa gideri	(125.191)	(128.471)	-	-	(253.662)
Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (Favök) (**)	**508.748**	**260.585**	**(3.951)**	**(2.041)**	**763.341**
Finansal durum tablosu bilgileri (30 Eylül 2018)					
Toplam varlıklar	4.340.143	2.186.800	3.128.185	(4.064.694)	5.590.434
- *Özkaynak yöntemiyle değerlenen finansal yatırımlar*	*17.937*	-	-	-	*17.937*
- *Ertelenmiş vergi varlıkları*	*175.412*	*112.682*	-	*327*	*288.421*
Toplam yükümlülükler	1.316.313	1.847.413	420.515	(161.013)	3.423.228
- *Ertelenmiş vergi yükümlülükleri*	-	*1.679*	-	-	*1.679*

(*) Net satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı, satışları gerçekleştiren şirketlerin bulunduğu ülkelere göre verilmiştir.
(**) Favök: TMS tarafından tanımlanmamaktadır. Grup, Favök'ü faiz, amortisman ve vergi öncesi kar olarak tanımlamıştır. Açıklanan Favök tutarları Grup yönetimi tarafından Grup'un faaliyet performansının daha iyi anlaşılması ve ölçülmesi için ayrı olarak gösterilmiştir.

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kasa	2	7
Bankadaki nakit	1.110.283	153.587
- Vadesiz mevduatlar	*70.819*	*31.440*
- Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar (*)	*1.039.464*	*122.147*
Değer düşüklüğü karşılığı	(1.168)	(136)
	1.109.117	**153.458**

(*) Vadeli mevduatlar içerisinde bloke vadeli mevduat bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: bulunmamaktadır.).

Vadeli mevduatlar

Para birimi	Faiz oranı (%)	Vade	30 Eylül 2019
ABD Doları	2,5 – 2,7	2019	680.816
Euro	0,2	2019	3.403
TL	14,5 – 14,8	2019	350.366
Diğer dövizlerin TL karşılığı	6,15	2019	4.879
			1.039.464

Para birimi	Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2018
ABD Doları	2,1 - 3,2	2019	37.463
Euro	1,0 - 1,9	2019	73.385
TL	17,0 - 20,4	2019	7.380
Diğer Dövizlerin TL Karşılığı		2019	3.919
			122.147

Nakit ve nakit benzerleri değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(136)	(124)
Dönem gideri	(1.032)	(75)
30 Eylül	**(1.168)**	**(199)**

30 Eylül 2019, 31 Aralık 2018 ve 30 Eylül 2018 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2018
Hazır değerler	1.109.117	153.458	404.276
Faiz tahakkuklarının etkisi	(627)	(13)	(498)
Değer düşüklüğü karşılığının etkisi	1.168	136	75
Muhasebe politikalarındaki değişikliğe ilişkin düzeltmeler	-	-	124
	1.109.658	**153.581**	**403.977**

7. FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar (*)	50.308	22.104
Değer düşüklüğü karşılığı	(500)	(485)
Toplam kısa vadeli finansal yatırımlar	**49.808**	**21.619**

(*) Uzun vadeli altı ayda bir sabit getirili ABD Doları para birimindeki menkul kıymetlerin kısa vadeli kısımlarını ifade etmektedir.

b) Uzun vadeli finansal yatırımlar

Uzun vadeli itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar	337.980	336.160
Değer düşüklüğü karşılığı	(7.093)	(8.359)
Toplam uzun vadeli finansal yatırımlar	**330.887**	**327.801**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	358.265	256.188
Değerleme farkı	42.684	163.656
Tahsil edilen faiz	(12.661)	(9.965)
30 Eylül	**388.288**	**409.879**

Finansal yatırımlar değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(8.844)	(1.486)
Dönem gideri	1.251	(3.552)
30 Eylül	**(7.593)**	**(5.038)**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar

Menkul kıymet ihracı yapan şirket	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türkiye İş Bankası A.Ş.	87.993	80.660
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	64.781	60.599
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	44.312	40.627
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	37.903	34.826
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	37.742	34.503
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	32.325	30.446
Arçelik A.Ş.	33.204	30.434
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	23.478	21.897
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	12.080	11.022
Ziraat Bankası A.Ş.	11.093	10.164
Türk Eximbank	2.230	2.034
Finansbank A.Ş.	1.147	1.052
Değer azalma karşılığı (-)	(7.593)	(8.844)
Eurobond (*)	**380.695**	**349.420**

(*) Grup, sabit getirili menkul kıymetleri etkin faiz oranı kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu bono niteliğindeki menkul kıymetler ABD Doları cinsinden olup, altı ayda bir sabit faiz ödemelidir.

7. FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

b) Uzun vadeli finansal yatırımlar (devamı)

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların aktif bir piyasası olup, piyasa fiyatlarına göre (kirli fiyatlara göre) değerleri ise; aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihracı yapan şirket	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türkiye İş Bankası A.Ş.	87.062	74.118
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	63.507	53.214
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	44.141	37.719
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	37.483	31.913
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	36.970	31.237
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	32.047	28.846
Arçelik A.Ş.	33.463	28.026
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	23.116	20.619
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	12.441	10.767
Ziraat Bankası A.Ş.	10.844	9.487
Türk Eximbank	2.224	1.945
Finansbank A.Ş.	1.144	997
	384.442	**328.888**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların vadesi aşağıdaki gibidir:

Tahsilat dönemleri	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
3 aydan kısa	11.871	2.568
3 - 12 ay arası	38.437	19.536
1 - 5 yıl arası	309.330	306.240
5 yıl ve üzeri	28.650	29.920
	388.288	**358.264**

8. BORÇLANMALAR

Kısa vadeli borçlanmalar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli krediler	1.326.309	575.842
Faaliyet kiralaması işlemlerinden borçlar	13.857	-
Ertelenmiş faaliyet kiralaması borçlanma maliyetleri (-)	(3.382)	-
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	**1.336.784**	**575.842**

Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri ve faiz tahakkukları	489.258	240.543
Şişecam Holding aracılığı ile çıkarılmış tahvillerin anapara borç ve taksitleri (*)	347.488	2.704
Şişecam Holding aracılığı ile çıkarılmış tahvillerin ihraç farkları ve komisyonları	(459)	(296)
Toplam uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	**836.287**	**242.951**
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	**2.173.071**	**818.793**

8. BORÇLANMALAR (Devamı)

Uzun vadeli borçlanmalar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısımları	840.583	713.833
Şişecam Holding aracılığı ile çıkarılmış tahvillerin anapara borç ve taksitleri (*)	792.274	526.090
Şişecam Holding aracılığı ile çıkarılmış tahvillerin ihraç farkları ve komisyonları	(10.767)	(112)
Faaliyet kiralaması işlerinden borçlar	25.873	-
Ertelenmiş faaliyet kiralaması borçlanma maliyetleri (-)	(12.835)	-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	**1.635.128**	**1.239.811**
Toplam borçlanmalar	**3.808.199**	**2.058.604**

(*) T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. 9 Mayıs 2013 tarihinde nominal tutarı 500.000 bin ABD Doları ve itfa tarihi Mayıs 2020 olan 7 yıl vadeli, sabit faizli tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahviller için kupon faiz oranı % 4,25 olarak belirlenmiştir. Anapara ödemesi ise vade tarihinde yapılacaktır. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 100.000 bin ABD Doları tutarındaki fon, aynı şartlarla Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir. 29 Mart 2019 tarihinde nominal tutarı 40.016 bin ABD Dolar’lık kısmı vadesinden önce kapatılmıştır. Kalan nominal 59.984 bin ABD Dolar’lık kısmının ise vadesi 9 Mayıs 2020 tarihinde dolacaktır.

T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş., Sermaye Piyasası Kurulu’nun 27 Nisan 2018 tarih ve 19/546 sayılı kararı ile 750.000 bin ABD Doları ihraç tavanı içerisinde yurtdışında ortaklık hakkı vermeyen, toplamda 700.000 bin ABD Doları tutarındaki 7 yıl vadeli, tahvil ihracının nominal tutarı 550.000 bin ABD Doları 14 Mart 2019 tarihinde, nominal tutarı 150.000 bin ABD Doları ise 28 Mart 2019 tarihinde ihraç etmiştir. Söz konusu tahvillerin itfa tarihi 14 Mart 2026 olup, kupon faiz oranı %6,95 olarak belirlenmiştir. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 140.000 bin ABD Doları tutarındaki fon, aynı şartlarla Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir.

Grup’un, finansal durum tabloları tarihleri itibarıyla, kredilerinin faiz oranlarındaki değişim riski ve sözleşmedeki yeniden fiyatlama tarihleri aşağıdaki gibidir:

Kredilerin yeniden fiyatlandırma dönemleri	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
3 aydan kısa	1.339.854	351.456
3 - 12 ay arası	475.713	464.929
1 - 5 yıl arası	829.103	699.744
5 yıl ve üzeri	11.480	14.089
	2.656.150	**1.530.218**

1.128.536 bin TL tutarındaki çıkarılmış tahvillerin, nominal ihraç tutarı 59.984 bin ABD Dolar’lık kısmının kupon faiz oranı %4,25 (Etkin faiz oranı %4,43), nominal ihraç tutarı 140.000 bin ABD Dolar’lık kısmının ise; kupon faiz oranı %6,95 (Etkin faiz oranı %7,32)’dir. Kupon faiz ödemeleri altı ayda bir eşit taksitler halinde yapılmaktadır (31 Aralık 2018: 526.090 bin TL).

Finansal kiralama işlemi yoktur (2018: Yoktur).

Faaliyet kiralaması işlemlerinden borçlar aylık eşit taksitler halinde ödenmektedir (31 Aralık 2018: Yoktur).

İskontolama işleminin etkisinin önemli olmamasından dolayı kısa vadeli kredilerin kayıtlı değerinin gerçeğe uygun değerine yakınsadığı öngörülmektedir. Gerçeğe uygun değerler, ortalama etkin yıllık faiz oranları kullanılarak belirlenmiştir. Uzun vadeli kredilerin genellikle üç ile altı ay arasında yeniden fiyatlandırmaya tabi olmaları ve uzun vadeli kredilerin önemli bir kısmının yabancı para cinsinden kullanılmış olması nedeniyle, etkin faiz oranı yöntemi benimsenerek, kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yakınsadığı öngörülmüştür.

8. BORÇLANMALAR (Devamı)

Kısa ve uzun vadeli finansal borçlanmalara ilişkin özet bilgiler aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2019

Döviz cinsi	Vade	Faiz aralığı (%) (*)	Kısa vadeli	Uzun vadeli
ABD Doları	2019–2026	3,60 – 6,95	355.103	800.008
Euro	2019–2026	0,83 - 2,95	360.390	44.316
Rus Rublesi (“RUR”)	2019–2021	7,90 – 10,95	355.126	778.180
Türk Lirası ve diğer	2019	14,20 – 25,00	1.102.452	12.624
			2.173.071	**1.635.128**

(*) Alt ve üst oranları ifade etmekte olup, ağırlıklı ortalama maliyeti Euro için Euribor + %1,31, ABD Doları için Libor + %2,75’dir (Ortalama etkin yıllık faiz oranı Euro için %1,27, ABD Doları için %3,82, RUR için %8,61’tür).

31 Aralık 2018

Döviz cinsi	Vade	Faiz aralığı (%) (*)	Kısa vadeli	Uzun vadeli
ABD Doları	2019–2022	3,1 - 4,25	9.618	546.617
Euro	2019–2026	0,8 - 4,7	122.409	230.467
Rus Rublesi (“RUR”)	2019–2020	0,0 - 10,9	591.506	451.601
Ukrayna Grivnası (“UAH”)	2019–2021	21,0 - 25,0	95.154	11.126
Türk Lirası ve diğer	2019		106	-
			818.793	**1.239.811**

(*) Alt ve üst oranları ifade etmekte olup, ağırlıklı ortalama maliyeti Euro için Euribor + %1,49, ABD Doları için Libor + %2,75’dir (Ortalama etkin yıllık faiz oranı Euro için %1,45, ABD Doları için %3,35, RUR için %8,36 , UAH için %21,87’dir).

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içinde ödenecekler	2.173.071	818.793
1-2 yıl içinde ödenecekler	802.713	735.946
2-3 yıl içinde ödenecekler	18.409	474.053
3-4 yıl içinde ödenecekler	9.803	12.396
4-5 yıl içinde ödenecekler	6.077	5.517
5 yıl ve sonrası	798.126	11.899
	3.808.199	**2.058.604**

Finansal borçlanmaların 1 Ocak - 30 Eylül 2019 dönemi içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Banka kredileri	Anapara	Faiz	Komisyon	Toplam
1 Ocak	1.527.517	5.033	(2.332)	1.530.218
Yabancı para çevrim farkları	182.465	483	(66)	182.882
Kur farkı (kar)/zararı	6.165	-	-	6.165
Dönem içinde alınan	3.101.421	153.236	(224)	3.254.433
Dönem içinde ödenen	(2.191.642)	(126.657)	751	(2.317.548)
30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla	**2.625.926**	**32.095**	**(1.871)**	**2.656.150**

8. BORÇLANMALAR (Devamı)

Çıkarılmış tahviller	Anapara	Faiz	İhraç Farkı	Komisyon	Toplam
1 Ocak	526.090	2.704	(292)	(116)	528.386
Kur farkı (kar)/zararı	67.746	-	-	-	67.746
Dönem içinde alınan	759.674	44.319	(10.181)	(1.669)	792.143
Dönem içinde ödenen	(221.781)	(38.990)	835	197	(259.739)
30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla	**1.131.729**	**8.033**	**(9.638)**	**(1.588)**	**1.128.536**

Faaliyet kiralama işlemlerinden borçlar	Anapara	Faiz	Komisyon	Toplam
1 Ocak	-	-	-	-
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	29.347	19.643	-	48.990
Düzeltmelerden sonraki tutar	29.347	19.643	-	48.990
Yabancı para çevrim farkları	401	46	-	447
Yeniden değerleme (*)	230	-	-	230
Dönem içinde alınan	1.216	29	-	1.245
Dönem içinde ödenen	(7.679)	(3.503)	-	(11.182)
30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla	**23.515**	**16.215**	**-**	**39.730**

(*) Grup, kira yükümlülüğünü, kira ödemelerindeki kurdan ve fiyat artışından kaynaklanan değişiklikleri yansıtacak şekilde yeniden ölçmüş olup, oluşan etki kullanım hakkı varlığına düzeltme olarak finansal tablolara yansıtılmıştır (Dipnot 20).

Finansal borçlanmaların 1 Ocak - 30 Eylül 2018 dönemi içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Banka kredileri	Anapara	Faiz	Komisyon	Toplam
1 Ocak	1.408.218	4.147	(3.489)	1.408.876
Yabancı para çevrim farkları	559.859	2.012	(313)	561.558
Kur farkı (kar)/zararı	64.477	-	-	64.477
Dönem içinde alınan	3.381.529	97.649	(466)	3.478.712
Dönem içinde ödenen	(3.450.515)	(96.267)	744	(3.546.038)
30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla	**1.963.568**	**7.541**	**(3.524)**	**1.967.585**

Çıkarılmış tahviller	Anapara	Faiz	İhraç Farkı	Komisyon	Toplam
1 Ocak	377.190	1.760	(495)	(199)	378.256
Kur farkı (kar)/zararı	221.830	-	-	-	221.830
Dönem içinde alınan	-	16.607	-	-	16.607
Dönem içinde ödenen	-	(9.043)	151	63	(8.829)
30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla	**599.020**	**9.324**	**(344)**	**(136)**	**607.864**

9. DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

10. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari Alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Alıcılar	1.143.753	773.959
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot 38)	27.101	16.415
Alacak senetleri	14.567	4.413
Diğer ticari alacaklar	17	32
Alacak reeskontu (-)	(7.590)	(8.463)
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(13.717)	(9.899)
	1.164.131	**776.457**

Grup, faktöring yaptığı ticari alacakları nedeniyle 12.519 bin RUR (1.078 bin TL) finansman gideri muhasebeleştirmiştir. (Dipnot 34) (31 Aralık 2018: 15.501 bin RUR (1.179 bin TL))

Grup’un yurtiçi satışlarında ana ürün grupları itibarıyla uyguladığı satış vadeleri aşağıda sunulmuştur:

Grup, ürünlerini 1 Kasım 2009 tarihinden itibaren peşin fiyatla satmaktadır. Müşterilerin talep etmesi durumunda, aylık %2,25 vade farkı ödeyerek 121 günü aşmamak kaydı ile vadeli alım yapması da mümkündür. Vadesi geçen alacaklar için aylık %3,37 vade farkı uygulanmaktadır.

Yurtiçi satışların ortalama vadesi 64 gündür (2018: 62 gün).

Yurtdışı satışların ortalama vadesi 75 gündür (2018: 68 gün).

Grup tahsil imkânı kalmayan alacakları için şüpheli alacak karşılığı ayırmıştır. Şüpheli alacak karşılığı geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Grup, alacaklarının tahsil edilip edilemeyeceğine karar verirken, söz konusu alacakların kredi kalitesinde, ilk oluştuğu tarihten rapor tarihine kadar bir değişiklik olup olmadığını değerlendirir.

Çok sayıda müşteriyle çalıştığından dolayı Grup’un kredi riski dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi riski yoğunlaşması yoktur. Dolayısıyla, Grup Yönetimi ekli konsolide finansal tablolarda yer alan şüpheli alacak karşılığından daha fazla bir karşılığa gerek olmadığı kanaatindedir.

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla şüpheli ticari alacaklar karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(9.899)	(9.535)
Yabancı para çevrim farkları	(592)	(1.224)
Konusu kalmayan karşılıklar	30	1.908
Dönem gideri	(3.256)	(2.593)
30 Eylül	**(13.717)**	**(11.444)**

10. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

Grup'un ticari alacakları için almış olduğu teminatlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Yurtiçi ve Yurtdışı alacak sigortası	394.810	206.886
Teminat Çek, Senet ve Mektupları	94.240	73.934
Doğrudan Borçlanma Sistemi ("DBS")	24.945	23.930
İpotekler	7.650	7.650
	521.645	**312.400**

Vadesi geçmiş olduğu halde karşılık ayrılmayan ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibi olup, söz konusu alacaklar yakın zamanda tahsil edilememe riski yaşanmamış çok sayıda farklı müşteriye aittir.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	72.774	43.046
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	24.262	7.463
Vadesi üzerinden 3-6 ay geçmiş	2.003	1.876
Vadesi üzerinden 6-12 ay geçmiş	316	946
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.311	3.153
Toplam vadesi geçen alacaklar	**101.666**	**56.484**
Teminat ve benzeri garantiler ile güvence altına alınmış kısım	**71.212**	**29.982**

Ticari Borçlar

Kısa vadeli ticari borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Satıcılar	393.362	370.458
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot 38)	133.035	97.378
Diğer ticari borçlar	48	124
Borç senetleri reeskontu (-)	(1.768)	(4.707)
	524.677	**463.253**

11. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlişkili taraflardan alacaklar (Dipnot 38)	123.235	39.985
Vergi dairesinden alacaklar	2.019	6.313
Diğer çeşitli alacaklar	6.729	3.056
Verilen depozito ve teminatlar	719	675
Personelden alacaklar	588	320
Şüpheli diğer alacaklar	1.351	1.164
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(1.351)	(1.164)
	133.290	**50.349**

11. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Kısa vadeli şüpheli diğer alacaklar karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(1.164)	(546)
Yabancı para çevrim farkları	(187)	(362)
Dönem gideri	-	(652)
30 Eylül	**(1.351)**	**(1.560)**

Uzun vadeli diğer alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	544	500
Vergi dairesinden alacaklar	8.663	8.663
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(8.663)	(8.663)
	544	**500**

Uzun vadeli şüpheli diğer alacaklar karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(8.663)	(9.667)
30 Eylül	**(8.663)**	**(9.667)**

Kısa vadeli diğer borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlişkili taraflara borçlar (Dipnot 38)	36.043	18.599
Alınan depozito ve teminatlar	18.668	13.683
Diğer çeşitli borçlar	1.188	1.353
	55.899	**33.635**

12. TÜREV ARAÇLAR

Grup, dönem içerisinde yurtdışında ihraç ettiği 140.000 bin ABD Doları nominal değerli ve altı ayda bir %6,95 kupon faizli, 14 Mart 2026 tarihli anapara ödemesi bulunan borçlanma araçlarının (Dipnot 8), 100.000 bin ABD Dolarlık kısmını (yaklaşık %71’i) nakit akış riskinden korumak için aşağıda detayı belirtilen cross-currency swap sözleşmelerini imzalamıştır. Söz konusu sözleşmelerin tamamının nakit akış tarihleri ve ABD Doları bacaklarının faiz oranları (%6,95) korunan kalemle aynıdır.

- Grup, 17 Nisan 2019 tarihinde Türkiye Ekonomi Bankası (TEB) ile 13 Mart 2026 tarihinde 100.000 bin ABD Doları alım, 88.496 bin EUR satım ve 13 Eylül 2019 tarihinden başlamak üzere 13 Mart 2026 tarihine kadar altı ayda bir %4,68 EUR faiz oranı ile %6,95 ABD Doları faiz oranları takası için anlaşmıştır.

Grup, ileriye yönelik etkinlik testlerinde finansal riskten koruma işleminin oldukça etkin olduğunu ölçmüştür. İleriye yönelik etkinlik testinde “Senaryo Analizi” yöntemine göre swap sözleşmesinin başlangıcında ve rapor dönemi itibarıyla nicel bir değerlendirme yapmıştır.

Yukarıda bahse konu swap sözleşmelerine yapılan etkinlik testlerinde yüksek etkinlikte çıkmaları nedeniyle swap işleminin gerçeğe uygun değerinin etkin kısmı özkaynaklarda muhasebeleştirilmiştir. Daha sonra özkaynaklarda muhasebeleştirilen bu tutarın, korunan kalemin kar zararı etkilediği dönemlerine isabet eden kısımları kar zarara sınıflandırılmıştır.

1 Ocak – 31 Aralık 2018 döneminde; Riskten korunma araçları; 2 yıl vadeli 75.000 bin Euro olan krediler üzerinden, 3 ayda bir Libor+%2,50 değişken faiz oranını %12,71 sabit faiz ödemeli faiz swapları ve de anapara ve faizler için Euro alıp, Ruble ödenen çapraz kur sabit faiz swaplarıdır. 9 Nisan 2018 itibarıyla realize olmuştur.

12. TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

- Citibank ile 11 Temmuz 2017 tarihinden 26 Nisan 2018 tarihine kadar farklı tarihlerde olmak üzere toplamda 9.500 bin Euro'yu satıp, Rus Rublesi alım sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu 9.500 bin Euro'luk satım sözleşmeleri 2018 yılı içerisinde realize olmuştur.

- Citibank ile 10 Kasım 2017 tarihinden 30 Ekim 2018 tarihine kadar farklı tarihlerde olmak üzere toplamda 5.000 bin Euro'yu satıp, Rus Rublesi alım sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu 5.000 bin Euro'luk satım sözleşmeleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla realize olmuştur.

Türev araçların dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
Swap işlemleri	87.790	45.032	-	-
Forward işlemleri	-	-	-	-
	87.790	**45.032**	**-**	**-**

Türev araçların dönem içindeki işlemleri aşağıdaki gibidir:

Net Varlık / (Yükümlülük)	2019	2018
1 Ocak	-	(19.043)
Kar zararda muhasebeleştirilen faiz geliri / (giderleri)	(3.251)	-
Özkaynaklarda muhasebeleştirilen değer farkı	27.320	181
Kar zararda muhasebeleştirilen kur farkı geliri / (giderleri) (*)	25.026	8.938
Yabancı para çevrim farkları	-	(2.684)
Realize olan kur farkı nakit çıkış/(girişleri)	(6.337)	11.995
30 Eylül	**42.758**	**(613)**

(*) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 döneminde kar veya zararda muhasebeleştirilen 25.026 bin TL'lik kur farkı gelirinin tamamı finansman gelirleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir. (1 Ocak - 30 Eylül 2018 döneminde kar veya zararda muhasebeleştirilen 8.938 bin TL'lik kur farkı gelirinin tamamı finansman gelirleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir.) (Dipnot 32, Dipnot 34)

13. STOKLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	210.705	172.940
Yarı mamuller	4.071	4.066
Mamuller	331.085	240.061
Ticari mallar	26	28
Diğer stoklar	22.986	14.052
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(13.617)	(11.893)
	555.256	**419.254**

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(11.893)	(17.394)
Dönem içinde kullanılan karşılık	1.141	5.553
Dönem içinde ayrılan karşılık	(2.309)	(679)
Yabancı para çevrim farkları	(556)	(1.754)
30 Eylül	**(13.617)**	**(14.274)**

14. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Peşin Ödenmiş Giderler

Dönen varlıklar içerisindeki peşin ödenmiş giderler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Stoklar için verilen sipariş avansları	46.973	42.911
Gelecek aylara ait giderler	10.701	637
	57.674	**43.548**

Duran varlıklar içerisindeki peşin ödenmiş giderler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için verilen avanslar	31.463	93.336
Gelecek yıllara ait giderler	124	71
	31.587	**93.407**

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için verilen avansların dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	93.336	19.957
Dönem içinde verilen	566.671	503.202
Yabancı para çevrim farkları	2.058	8.612
Dönem içinde kapanan	(630.602)	(382.534)
30 Eylül	**31.463**	**149.237**

Ertelenmiş Gelirler

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Alınan sipariş avansları	8.183	9.562
Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	864	-
	9.047	**9.562**

15. MÜŞTERİ SÖZLEŞMELERİNDEN DOĞAN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup, TFRS-15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” standardı gereği, sözleşme yükümlülüğünü yerine getirdiği işler için varlık, getireceği işler için yükümlülük kaydetmiştir.

Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar

Grup, sözleşmeli üreticisi bulunduğu ürünler için varlık kaydetmiş olup, 1 Ocak – 30 Eylül 2019 döneminde söz konusu varlığın beklenen tahsilat süreleri aşağıdaki gibidir:

	1 aya kadar	1-3 ay	3-6 ay	Toplam
Müşteri sözleşmelerinden doğan alacak	170	9.159	7.270	16.599

Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Yükümlülükler

Grup, edim yükümlülüğünü yerine getireceği işlemler için 1 Ocak – 30 Eylül 2019 döneminde 8.039 bin TL yükümlülük kaydetmiş olup, söz konusu yükümlülüğü bir ay içerisinde yerine getirilmesi beklenmektedir.

16. İŞ ORTAKLIKLARI VE İŞTİRAKLER

Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların finansal durum tablosunda yer alan net varlık tutarları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	15.438	18.932
	15.438	**18.932**

Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	18.932	16.648
Muhasebe politikasındaki değişikliğin etkisi	(2)	-
Düzeltmelerden sonraki tutar	18.930	16.648
İştiraklerden gelir ve giderler (net)	1.724	2.333
İştiraklerden temettü gelirleri	(5.216)	(1.044)
30 Eylül	**15.438**	**17.937**

İştirakin özet finansal bilgileri aşağıda sunulmuştur:

Camiş Elektrik Üretim A.Ş.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Dönen varlıklar	53.660	78.123
Duran varlıklar	15.736	4.531
Toplam varlıklar	**69.396**	**82.654**
Kısa vadeli yükümlülükler	8.606	8.634
Uzun vadeli yükümlülükler	1.621	1.460
Toplam yükümlülükler	**10.227**	**10.094**
Net varlıklar	**59.169**	**72.560**
Grup pay oranı (%)		
- Doğrudan ve dolaylı ortaklık oranı (%)	26,09	26,09
- Etkin ortaklık oranı (%)	26,09	26,09
Net varlıklarda Grup'un payı	**15.438**	**18.932**

16. İŞ ORTAKLIKLARI VE İŞTİRAKLER (Devamı)

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Hasılat	53.412	48.414
Sürdürülen faaliyetlerden dönem karı	**6.614**	**8.941**
Diğer kapsamlı gelir	-	-
Toplam kapsamlı gelir	**6.614**	**8.941**
Sürdürülen faaliyetlerden karın içindeki Grup’un payı	**1.724**	**2.333**
Geçmiş yıllar karlarından temettü dağıtımları	**20.000**	**4.000**
Dağıtılan temettüden Grup’un payı	**5.216**	**1.044**

17. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	Net Kayıtlı Değeri	Yeniden Değerleme Fonu	Yeniden Değerleme Kar / (Zarar) Etkisi	Gerçeğe Uygun Değeri
1 Ocak	64.512	13.399	-	77.911
Maddi duran varlıklardan transferler	-	-	-	-
30 Eylül 2019	**64.512**	**13.399**	**-**	**77.911**

	Net Kayıtlı Değeri	Yeniden Değerleme Fonu	Yeniden Değerleme Kar / (Zarar) Etkisi	Gerçeğe Uygun Değeri
1 Ocak	-	-	-	-
Maddi duran varlıklardan transferler	-	-	-	-
30 Eylül 2018	**-**	**-**	**-**	**-**

Grup, idari maksatlarla kullanılmayan mülkiyetindeki gayrimenkulleri yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak gerçeğe uygun değeriyle sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2018 tarihinde yapılan ilk sınıflandırma nedeniyle oluşan değer artışını özkaynaklar içerisinde “Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)” hesabında muhasebeleştirmiştir.

Söz konusu gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri, konuyla ilgili sermaye piyasası gayrimenkul değerleme lisansına sahip, gerekli mesleki birikime sahip ve gayrimenkullerinin sınıf ve yeri hakkında güncel bilgisi bulunan “Harmoni Gayrimenkul ve Danışmanlık A.Ş.” şirketi tarafından yapılan değerlendirmelere dayanmaktadır.

Gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri, değerlemede geçerli imar planı bulunan ve/veya yapı kullanma izin belgesi düzenlenmiş mevcut yapıların yer aldığı parseller için “Maliyet Analizi”, “Direkt Kapitalizasyon”, “Nakit Akışları Analizi” ve “Emsal Karşılaştırma Analizi” yöntemleri kullanılmıştır. Değerleme konusu gayrimenkullerin bulunduğu bölge ve bölge içindeki emsal parsel sayısının kıtlığı, ulaşım ilişkileri ve çevre yapılanmaları, bölgede devam eden imar planı süreçleri dikkate alınarak sonuç değere ulaşılmıştır.

Yatırım amaçlı gayrimenkul, Türkiye’dedir.

Söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulden kira geliri elde edilmemiştir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer seviyesi 2 olarak belirlenmiştir (Seviye 2: Borsa fiyatı dışındaki direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmiş olan tutarı ifade eder).

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maliyet değer	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yer üstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer maddi varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2019	**312.469**	**120.239**	**857.014**	**2.997.339**	**11.879**	**90.491**	**577.164**	**134.899**	**5.101.494**
Yabancı para çevrim farkları	4.577	16.554	78.730	183.134	1.338	2.303	32.935	18.225	337.796
Alımlar (*)	-	729	3.022	8.892	336	622	39.419	652.624	705.644
Çıkışlar	-	-	-	(64.407)	(484)	(1.039)	(12.167)	-	(78.097)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	4.811	7.809	551.293	-	8.135	79.448	(651.496)	-
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**317.046**	**142.333**	**946.575**	**3.676.251**	**13.069**	**100.512**	**716.799**	**154.252**	**6.066.837**
Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü									
1 Ocak 2019	**-**	**91.004**	**12.189**	**1.766.351**	**10.581**	**52.152**	**432.523**	**-**	**2.364.800**
Yabancı para çevrim farkları	-	13.220	1.451	123.847	1.161	2.158	24.000	-	165.837
Dönem gideri (**)	-	3.193	40.671	179.384	507	6.497	79.291	-	309.543
Çıkışlar	-	-	-	(63.187)	(440)	(1.004)	(5.565)	-	(70.196)
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**-**	**107.417**	**54.311**	**2.006.395**	**11.809**	**59.803**	**530.249**	**-**	**2.769.984**
30 Eylül 2019 itibarıyla net defter değeri	**317.046**	**34.916**	**892.264**	**1.669.856**	**1.260**	**40.709**	**186.550**	**154.252**	**3.296.853**
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	**312.469**	**29.235**	**844.825**	**1.230.988**	**1.298**	**38.339**	**144.641**	**134.899**	**2.736.694**

(*) Alımların içerisinde finansman gideri aktifleştirilmesi bulunmamaktadır (Dipnot 8).

(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 29 ve Dipnot 31’da verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 30 Eylül 2018 tarihli expertiz sonuçlarına göre arsa, arazi ve binalar yeniden değerleme modeline göre net yöntemle muhasebeleştirilmiştir.

Arazi ve binalar üzerinde ipotek bulunmamaktadır (1 Ocak - 31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Maliyet değer	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yer üstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer maddi varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2018	**321.556**	**105.278**	**820.636**	**2.477.520**	**10.328**	**63.157**	**485.357**	**39.700**	**4.323.532**
Yabancı para çevrim farkları	10.301	34.837	229.088	473.152	3.274	6.310	65.999	10.173	833.134
Transfer	-	-	(92)	92	-	-	-	-	-
Alımlar (*)	316	564	244	9.608	247	1.310	28.218	472.341	512.848
Çıkışlar	-	-	-	(33.840)	(97)	(136)	(41.469)	(704)	(76.246)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	710	29.872	376.506	-	16.651	50.481	(474.220)	-
30 Eylül 2018 kapanış bakiyesi	**332.173**	**141.389**	**1.079.748**	**3.303.038**	**13.752**	**87.292**	**588.586**	**47.290**	**5.593.268**
Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü									
1 Ocak 2018	**74**	**76.411**	**99.429**	**1.545.885**	**8.917**	**43.560**	**357.726**	**-**	**2.132.002**
Yabancı para çevrim farkları	42	27.433	41.530	312.447	2.753	5.422	47.734	-	437.361
Transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dönem gideri (**)	-	2.920	35.309	140.993	464	4.440	69.197	-	253.323
Çıkışlar	-	-	-	(32.934)	(96)	(125)	(38.290)	-	(71.445)
30 Eylül 2018 kapanış bakiyesi	**116**	**106.764**	**176.268**	**1.966.391**	**12.038**	**53.297**	**436.367**	**-**	**2.751.241**
30 Eylül 2018 itibarıyla net defter değeri	**332.057**	**34.625**	**903.480**	**1.336.647**	**1.714**	**33.995**	**152.219**	**47.290**	**2.842.027**
31 Aralık 2017 itibarıyla net defter değeri	**321.482**	**28.867**	**721.207**	**931.635**	**1.411**	**19.597**	**127.631**	**39.700**	**2.191.530**

(*) Alımların içerisinde finansman gideri aktifleştirilmesi bulunmamaktadır (Dipnot 8).

(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 29 ve Dipnot 31’da verilmiştir.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 30 Eylül 2015 tarihli expertiz sonuçlarına göre arsa, arazi ve binalar yeniden değerleme modeline göre net yöntemle muhasebeleştirilmiştir.

Arazi ve binalar üzerinde ipotek bulunmamaktadır (1 Ocak - 31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır.)

19. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

Maliyet değer	Arazi ve arsalar	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Toplam
1 Ocak 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Muhasebe politikasındaki değişiklikliğin etkisi (Dipnot 2.3)	-	32.245	6.593	1.739	-	40.577
Düzeltmelerden sonraki tutar	-	32.245	6.593	1.739	-	40.577
Yabancı para çevrim farkları	-	577	-	-	-	577
Yeniden değerleme etkisi	-	-	187	43	-	230
Alımlar	-	-	1.077	139	-	1.216
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**-**	**32.822**	**7.857**	**1.921**	**-**	**42.600**
Birikmiş itfa ve tükenme payları						
1 Ocak 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Muhasebe politikasındaki değişikliğin etkisi (Dipnot 2.3)	-	9.335	3.741	915	-	13.991
Düzeltmelerden sonraki tutar	-	9.335	3.741	915	-	13.991
Yabancı para çevrim farkları	-	198	-	-	-	198
Dönem gideri (*)	-	5.875	1.720	476	-	8.071
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**-**	**15.408**	**5.461**	**1.391**	**-**	**22.260**
30 Eylül 2019 itibarıyla net defter değeri	**-**	**17.414**	**2.396**	**530**	**-**	**20.340**

TFRS-16 “Kiralamalar” standardının ilk uygulanış yılı olması nedeniyle standardın tanıdığı kolaylaştırılmış yöntemle önceki yılların birikimli etkisi “Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi” başlığında belirtilmiştir.

(*) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 29 ve Dipnot 31’de verilmiştir.

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maliyet değeri:

1 Ocak 2019	**9.020**
Yabancı para çevrim farkı	175
Alımlar	2.647
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**11.842**

Birikmiş itfa ve tükenme payları:

1 Ocak 2019	**7.727**
Yabancı para çevrim farkı	179
Dönem gideri (*)	787
30 Eylül 2019 kapanış bakiyesi	**8.693**
30 Eylül 2019 itibarıyla net defter değeri	**3.149**
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	**1.293**

Maliyet değeri:

1 Ocak 2018	**7.013**
Yabancı para çevrim farkı	1.431
Alımlar	911
30 Eylül 2018 kapanış bakiyesi	**9.355**

Birikmiş itfa ve tükenme payları:

1 Ocak 2018	**6.416**
Yabancı para çevrim farkı	1.342
Dönem gideri (*)	339
30 Eylül 2018 kapanış bakiyesi	**8.097**
30 Eylül 2018 itibarıyla net defter değeri	**1.258**
31 Aralık 2017 itibarıyla net defter değeri	**597**

(*) Dönem itfa ve tükenme payları giderlerinin dağılımı Dipnot 29 ve Dipnot 31’de verilmiştir.

Maddi olmayan duran varlıklar, haklar ve diğer kalemlerinden oluşmaktadır.

21. ŞEREFİYE

Şerefiye tutarının dönem içindeki değişimleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	4.032	3.483
Yabancı para çevrim farkları	646	1.368
30 Eylül	**4.678**	**4.851**

22. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

Grup, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar için indirimli kurumlar vergisi desteği almaktadır. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen yatırıma katkı oranına göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına ulaşılana kadar her yıl ödenecek kurumlar vergisi tutarı yine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen kurumlar vergisi indirim oranı uygulanarak indirimli ödenmek suretiyle bu teşvikten yararlanılmaktadır. Aynı karar kapsamında alınan yatırım teşvik belgeleri gereğince KDV ve gümrük vergisi teşvikinden de yararlanılmaktadır.

İhracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler

Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tespit edilen usul ve esaslar doğrultusunda yapılan ihracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler damga vergisi ve harçlardan istisna edilmiştir. İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na dayanılarak hazırlanan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 16 Aralık 2004 tarihli ve 2004/11 sayılı Kararı'na istinaden yurtdışı fuar katılımlarının desteklenmesi amacıyla devlet yardımı ödenmektedir.

23. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Devam eden dava karşılığı	23.835	22.647
Maliyet giderleri karşılığı	72.828	16.057
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (Dipnot 25)	5.593	5.406
	102.256	**44.110**

Grup aleyhine açılmış ve 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla devam eden davaların toplam tutarı yaklaşık 28.563 bin TL'dir (31 Aralık 2018: 35.288 bin TL). Grup, dönem içerisinde olağan faaliyetleri dâhilinde birden çok davaya davalı ve davacı olarak taraf olmuştur. Bu kapsamda Grup Yönetimi, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, bağımsız hukuk ve vergi danışmanlarından alınan görüşler doğrultusunda 23.835 bin TL tutarında karşılık ayırmıştır (31 Aralık 2018: 22.647 bin TL).

23. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019				
Grup Tarafından Verilen TRİ'ler	**TL karşılıkları**	**ABD Doları**	**Euro**	**Rus Rublesi**	**TL ve diğer Dövizlerin TL Karşılıkları**
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	19.309	-	-	-	19.309
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dâhil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	602.291	4.549	55.708	2.655.000	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3.Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	11.458	-	-	-	11.458
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
Toplam	**633.058**	**4.549**	**55.708**	**2.655.000**	**30.767**

	31 Aralık 2018				
Grup Tarafından Verilen TRİ'ler	**TL karşılıkları**	**ABD Doları**	**Euro**	**Rus Rublesi**	**TL ve diğer Dövizlerin TL Karşılıkları**
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	12.865	-	-	-	12.865
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dâhil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	493.155	5.198	41.859	2.475.000	27.018
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3.Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	11.458	-	-	-	11.458
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
iv. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
Toplam	**517.478**	**5.198**	**41.859**	**2.475.000**	**51.341**

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: bulunmamaktadır.).

24. TAAHHÜTLER

Grup ile Aksa Doğalgaz Dağıtım A.Ş., Boru Hatları ve Petrol Taşıma A.Ş. (“BOTAŞ”) ve Eskişehir Organize Sanayii Bölge Müdürlüğü arasında yapılan sözleşmeler gereği 1 Ekim - 31 Aralık 2019 tarihleri arasında 72.571.230 sm^3 doğalgaz alım taahhüdü bulunmaktadır (1 Ekim – 31 Aralık 2018: 48.044.308 sm3).

25. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Personele borçlar	8.531	2.788

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Yıllık izin karşılığı	5.593	5.406

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılıkları

Türkiye’de yürürlükteki İş Yasası hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasalar ile Değişik 60’ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun’dan çıkarılmıştır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı tutarı her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden 6.379,86 TL (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL) tavanına tabidir. Grup’ un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Temmuz 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.379,86 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (31 Aralık 2018: 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.017,60 TL).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunluluk olmadığından dolayı herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü şirketin çalışanlarının emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. TMS 19 “Çalışanlara Sağlanan Faydalar”, işletmenin yükümlülüklerini tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerleme yöntemleri kullanılarak hesaplanmasını öngörür.

Toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir. Aktüeryal kayıp / (kazanç) kapsamlı gelir tablosunda “Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)” içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Esas varsayım her hizmet yılı için azami yükümlülüğün enflasyona paralel olarak artmasıdır. Dolayısıyla uygulanan iskonto oranı gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel faiz oranını ifade eder. Sonuçta 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ekli konsolide finansal tablolarda yükümlülükler çalışanların emekliliğinden kaynaklanan geleceğe ait olası yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. Rapor tarihindeki karşılıklar yıllık %9,30 enflasyon (31 Aralık 2018: %9,30) ve %15,20 iskonto oranı (31 Aralık 2018: %15,20) varsayımlarına göre yaklaşık %5,40 olarak elde edilen reel iskonto oranı (31 Aralık 2018: %5,40) kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip Grup’a kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı da dikkate alınmıştır. Çalışanların emekliliğe kadar işten ayrılmama olasılığı 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla %99,16’dır (31 Aralık 2018 : %98,10).

Grup’un kıdem tazminatı karşılıklarının tamamı Türkiye’de ayrılmıştır. Faaliyet gösterilen diğer ülkelerin yasal mevzuatları gereğince karşılık ayrılmasına gerek bulunmamaktadır.

25. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla kıdem tazminatı karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	63.224	56.081
Hizmet maliyeti	1.416	5.746
Faiz maliyeti	7.188	4.778
Dönem içinde yapılan ödemeler	(2.578)	(5.620)
30 Eylül	**69.250**	**60.985**

26. VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Stok değer azalma karşılığı (Dipnot 13)	13.617	11.893
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (Dipnot 10)	13.717	9.899
Kısa vadeli finansal yatırımlar değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 7)	500	8.359
Uzun vadeli finansal yatırımlar değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 7)	7.093	485
Diğer alacaklar karşılığı (Dipnot 11)	10.014	9.827
Nakit ve nakit benzerleri değer düşüklüğü (Dipnot 6)	1.168	136
	46.109	**40.599**

27. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar	**30 Eylül 2019**	**31 Aralık 2018**
Yurtdışı satışlardan kaynaklanan terkin edilecek KDV	14.051	10.054
Devreden katma değer vergisi ("KDV")	2.679	3.970
Diğer	187	419
	16.917	**14.443**

Diğer kısa vadeli yükümlülükler	**30 Eylül 2019**	**31 Aralık 2018**
Ödenecek vergi ve harçlar	36.845	7.984
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	7.997	5.081
Gider Tahakkukları	9	9
Hesaplanan KDV	675	323
Diğer	32	22
	45.558	**13.419**

28. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Özkaynak kalemlerinden "Ödenmiş sermaye (Çıkarılmış Sermaye)", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddesi gereğince yasal yedek statüsünde olan "Paylara İlişkin Primler (İskontolar)"Hisse Senedi İhraç Primleri" yasal kayıtlardaki tutarları ile gösterilmiştir. Bu kapsamda SPK Raporlama Standartları çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan ve rapor tarihi itibarıyla kar dağıtımına veya sermaye artırımına konu edilemeyen farkların (enflasyon düzeltmelerinden kaynaklanan farklılıklar gibi) çıkarılmış sermaye ile ilgili kısmı çıkarılmış sermaye kaleminden sonra gelen "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle, "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Paylara İlişkin Primler (İskontolar)" den Hisse Senedi İhraç Primleri" nden kaynaklanan farklar ise "Geçmiş Yıllar Karları / Zararları"'yla ilişkilendirilmiştir.

a) Ödenmiş Sermaye / Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi

Şirket'in çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr (Bir Kuruş) itibari değerde 75.000.000.000 adet hamiline yazılı paya bölünmüştür.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kayıtlı sermaye tavanı	2.000.000	2.000.000
Onaylı çıkarılmış sermaye	750.000	750.000

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
Ortaklar	**Pay tutarı bin TL**	**Hisse oranı (%)**	**Pay tutarı bin TL**	**Hisse oranı (%)**
T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	579.528	77,27	578.218	77,10
Diğer (*)	170.472	22,73	171.782	22,90
Nominal sermaye	**750.000**	**100,00**	**750.000**	**100,00**
Sermaye düzeltmesi farkları	1	-	1	-
Düzeltilmiş sermaye	**750.001**	**100,00**	**750.001**	**100,00**

(*) Şirket'in halka açık kısmını oluşturmaktadır.

b) Paylara İlişkin Primler (İskontolar)

Halka arz edilen payların nominal tutarı ile satış tutarı arasındaki farkı ifade etmektedir. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 35 TL'dir (31 Aralık 2018: 35 TL).

c) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Maddi duran varlık yeniden değerleme artışları (azalışları)	692.393	651.671
- *Arsa, arazi ve binaların yeniden değerleme değer artış fonu*	*616.041*	*575.319*
- *Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer farkı fonu*	*76.352*	*76.352*
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	(1.610)	(1.610)
	690.783	**650.061**

28. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

c) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler) (Devamı)

Arsa, arazi ve binaların yeniden değerleme değer artış fonu

Arsa, arazi ve binaların yeniden değerleme değer artış fonundaki dönem içi değişimi aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	575.319	498.628
Yabancı para çevrim farkları	40.722	108.446
- Fon etkisi	*50.713*	*129.325*
- Vergi etkisi	*(9.991)*	*(20.879)*
30 Eylül	**616.041**	**607.074**

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer farkı fonu

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer farkı fonundaki dönem içi değişim aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	76.352	-
30 Eylül	**76.352**	**-**

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)

TMS-19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardındaki değişiklikle birlikte kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında dikkate alınan aktüeryal kayıp kazançların kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmesine izin vermemektedir.

Aktüeryal varsayımların değişmesi sonucu oluşan kayıp ve kazançlar özkaynaklar içerisinde "Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm farklarının dönem içi değişimi aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(1.610)	(4.665)
30 Eylül	**(1.610)**	**(4.665)**

d) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Yabancı para çevrim farkları	(214.427)	(223.144)
Riskten korunma kazançları (kayıpları)	21.310	-
	(193.117)	**(223.144)**

28. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

d) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler) (devamı)

Yabancı para çevrim farkları

Grup'un Türkiye dışındaki bağlı ortaklık, iş ortaklığı ve iştiraklerin finansal tablolarının TL raporlama para birimine dönüştürülmesi ile oluşan ve özkaynaklara yansıtılan yabancı para çevrim farklarından oluşmaktadır.

Riskten korunma kazançları (kayıpları)

Riskten korunulan işlem ile ilgili nakit akış riskinden korunma araçlarının net gerçeğe uygun değerindeki kümülatif değişiminin etkin kısmından oluşmaktadır.

Riskten korunma kazançları (kayıpları) dönem içi değişimi aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	-	(145)
Türev aracın özkaynaklarda muhasebeleştirilen etkin kısmı	27.320	181
Ertelenmiş vergi etkisi	(6.010)	(36)
30 Eylül	**21.310**	**-**

Yeniden değerleme ve sınıflandırma kazanç (kayıpları)

Finansal varlık değer artış fonu satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinden değerlemesi sonucu ortaya çıkar. Gerçeğe uygun değeriyle değerlenen bir finansal aracın elden çıkarılması durumunda değer artış fonunun satılan finansal varlıkla ilişkili parçası doğrudan kar / zararda muhasebeleştirilir. Yeniden değerlenen bir finansal aracın kalıcı değer düşüklüğüne uğraması durumunda ise değer artış fonunun değer düşüklüğüne uğrayan finansal varlıkla ilişkili kısmı kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Yeniden değerleme ve sınıflandırma kazanç (kayıplarının) dönem içi değişimi bulunmamaktadır.

e) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilirler.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise dağıtılan karın ödenmiş sermayenin %5'ini aşan kısmının %10'u oranında ayrılır.

Halka açık şirketler temettü dağıtımlarını SPK tarafından yayımlanan standartlar ve tebliğlerin öngördüğü esaslar çerçevesinde yaparlar.

Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddesi gereğince ayrılan "Yasal Yedekler" yasal yedek statüsünde olan "Paylara İlişkin Primler (İskontolar)" ve kar dağıtımı dışındaki belli amaçlar (vergi avantajı elde edebilmek için ayrılan iştirak satış kazançları) için ayrılmış yasal yedekler kayıtlardaki tutarları ile gösterilmiştir. Bu kapsamda TMS/TFRS esasları çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan ve rapor tarihi itibarıyla kar dağıtımına veya sermaye artırımına konu edilmeyen enflasyon düzeltmelerinden kaynaklanan farklılıkları geçmiş yıllar karları / zararlarıyla ilişkilendirilmiştir.

Ana ortaklığa ait kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Yasal yedekler	170.568	149.671
Statü yedekleri	18.557	18.556
	189.125	**168.227**

28. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

f) Geçmiş Yıllar Karları (Zararları)

Rapor tarihi itibarıyla 821.475 bin TL (31 Aralık 2018: 513.574 bin TL) tutarındaki geçmiş yıllar karları içerisinde yer alan ana ortaklığın olağanüstü yedek akçe tutarı 1.110.930 bin TL'dir (31 Aralık 2018: 985.220 bin TL).

Kar Dağıtımı

Kar dağıtımının SPK'nın Seri: II-19.1 sayılı "Kar Payı Tebliği'nde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.Bunun yanında söz konusu SPK Kararı ile konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin, yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabilir kar tutarını, Seri: II-14.1 sayılı Tebliğ çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Halka açık ortaklıklarda kar payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır.

Kar dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar

Şirket'in rapor tarihi itibarıyla yasal kayıtlarında yer alan net dağıtılabilir dönem karı ile kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı aşağıda belirtilmiştir. Net dönem karı içerisinde yer alan vergi karşılığı rapor tarihi itibarıyla kesinleşmediğinden tahmini olarak hesaplanmıştır.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Net dönem karı	103.700	243.432
I. tertip yasal yedek karşılığı	(5.185)	(12.172)
Dağıtılabilir net dönem karı	**98.515**	**231.260**
Olağanüstü yedek	98.515	231.260

29. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışlar	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Hasılat	3.254.346	2.381.241	1.319.773	950.049
Diğer gelirler	-	3	(20)	-
Satış iskontoları	(97.347)	(84.306)	(53.465)	(36.901)
Satış iadeleri	(5.087)	(1.594)	(1.717)	(392)
Satışlardan diğer indirimler	(6.061)	(922)	(5.914)	(214)
	3.145.851	**2.294.422**	**1.258.657**	**912.542**

Satışların Maliyeti	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
İlk madde ve malzeme giderleri	(804.707)	(558.708)	(300.377)	(226.935)
Doğrudan işçilik giderleri	(130.431)	(110.471)	(44.886)	(38.362)
Genel üretim giderleri	(952.871)	(696.522)	(342.713)	(294.824)
Amortisman giderleri	(291.460)	(240.370)	(106.227)	(87.978)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	5	1.465	771	614
Mamul stoklarındaki değişim	91.024	9.557	(37.999)	18.821
Satılan mamullerin maliyeti	**(2.088.440)**	**(1.595.049)**	**(831.431)**	**(628.664)**
Satılan ticari malların maliyeti	(8.253)	(5.781)	(2.487)	(3.508)
Diğer maliyetler	(431)	(435)	(216)	(115)
	(2.097.124)	**(1.601.265)**	**(834.134)**	**(632.287)**

30. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Genel yönetim giderleri	(180.788)	(151.495)	(58.297)	(49.979)
Pazarlama giderleri	(404.305)	(239.113)	(160.740)	(92.394)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(1.714)	(922)	(656)	(176)
	(586.807)	**(391.530)**	**(219.693)**	**(142.549)**

31. ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Dışarıdan sağlanan hizmet	(341.960)	(203.996)	(136.828)	(79.297)
İşçi ve personel ücret giderleri	(98.712)	(76.193)	(36.438)	(25.169)
Vergi resim ve harçlar	(14.436)	(14.887)	(4.708)	(5.633)
Amortisman ve itfa payları giderleri	(26.941)	(13.292)	(8.855)	(4.771)
Endirekt malzeme giderleri	(6.386)	(4.749)	(2.244)	(1.874)
Çeşitli giderler	(98.372)	(78.413)	(30.620)	(25.805)
	(586.807)	**(391.530)**	**(219.693)**	**(142.549)**

32. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Esas faaliyetlerle ilgili finansman geliri	21.897	124.898	(527)	90.912
Hurda satış karı	13.006	6.241	3.913	1.703
Tazminat gelirleri	10.002	4.459	2.467	1.989
Kira geliri	4.540	3.680	1.442	1.276
Hammadde ve malzeme satış karları	3.021	3.617	692	1.484
Konusu kalmayan karşılıklar	1.466	1.908	1.436	1.166
Hizmet geliri	1.226	1.742	339	1.536
İşgörmezlik ödemeleri	407	521	117	219
Diğer esas faaliyetlerden gelirler	4.817	4.610	2.460	478
	60.382	**151.676**	**12.339**	**100.763**

Esas faaliyetlerden diğer giderler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Esas faaliyetlerle ilgili finansman gideri	(22.202)	(83.078)	(2.116)	(68.562)
Karşılık gideri	(3.095)	(9.969)	(1.436)	(971)
Hizmet gideri	(3.240)	(458)	(1.624)	(169)
Hammadde ve malzeme satış zararı	(759)	(815)	(276)	(397)
Komisyon giderleri	(792)	(672)	(293)	(293)
Cezalar	(285)	(292)	(57)	(88)
İlama bağlı tazminat giderleri	(953)	(192)	(404)	(14)
Önceki dönem gider ve zararları	(723)	(380)	(279)	(39)
Türev ürün kur farkı gideri	-	(1.941)	-	(1.112)
Diğer	(2.025)	(2.411)	286	(1.186)
	(34.074)	**(100.208)**	**(6.199)**	**(72.831)**

33. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar	42.684	163.657	(1.303)	102.650
Maddi duran varlık satış karları	10.709	456	5.543	369
	53.393	**164.113**	**4.240**	**103.019**

Yatırım faaliyetlerinden giderler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Maddi duran varlık satış zararları	(859)	(3.961)	(355)	(3.896)
	(859)	**(3.961)**	**(355)**	**(3.896)**

TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptalleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Karşılık geliri (gideri)	(2.876)	(5.901)	2.111	6.238
	(2.876)	**(5.901)**	**2.111**	**6.238**

33. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER (Devamı)

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen sabit getirili finansal varlıklardan dönem içerisinde aşağıda detayı sunulan menkul kıymetlerden faiz tahsilatı yapılmıştır.

Menkul kıymet ihraççısı	1 Ocak-30 Eylül 2019	1 Ocak-30 Eylül 2018
Türkiye İş Bankası A.Ş.	2.313	1.712
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	2.926	2.478
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	1.141	830
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	1.088	778
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	1.064	750
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	1.673	1.528
Arçelik A.Ş.	810	572
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	1.041	900
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	221	150
Ziraat Bankası A.Ş.	290	200
Türk Eximbank	65	44
Finansbank A.Ş.	29	23
	12.661	**9.965**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırım değerleme kar/ (zararları) menkul kıymetler itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihraççısı	1 Ocak-30 Eylül 2019	1 Ocak-30 Eylül 2018
Türkiye İş Bankası A.Ş.	9.646	37.017
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	7.108	27.400
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	4.825	18.519
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	4.141	15.945
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	4.327	15.926
Arçelik A.Ş.	3.580	13.866
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	3.552	13.915
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	2.622	10.037
Ziraat Bankası A.Ş.	1.218	4.642
Anadolu Efes Biracılık Ve Malt Sanayii A.Ş.	1.279	4.968
Türk Eximbank	262	940
Finansbank A.Ş.	124	482
	42.684	**163.657**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar ABD Doları para birimi cinsinden olduklarından USD/TRY paritesindeki değişimler nedeniyle kar/(zararları) etkilenmektedir.

34. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Finansman gelirleri	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz gelirleri	25.554	15.295	8.726	4.666
- *Vadeli mevduatlar*	*21.160*	*14.015*	*8.161*	*3.460*
- *İlişkili taraflardan faiz geliri*	*3.723*	*1.280*	*3.494*	*1.206*
- *Türev ürünler*	*671*	-	*(2.929)*	-
Kambiyo karları	64.562	251.638	23.527	113.270
- *Türev ürünler*	*25.026*	*22.912*	*25.026*	*2.731*
- *Nakit ve nakit benzerleri*	*20.383*	*4.584*	*(11.788)*	*(84.540)*
- *Banka kredileri*	*198*	*25.019*	*50*	*3.485*
- *Ticari olmayan alacak ve borçlar*	*18.955*	*199.123*	*10.239*	*191.594*
	90.116	**266.933**	**32.253**	**117.936**

Finansman giderleri	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz giderleri	(223.239)	(122.852)	(97.613)	(44.741)
- *Banka kredileri*	*(153.987)*	*(98.393)*	*(70.203)*	*(35.240)*
- *Çıkarılmış tahviller*	*(45.351)*	*(16.821)*	*(18.074)*	*(7.242)*
- *İlişkili taraflardan faiz gideri*	*(15.398)*	*(6.675)*	*(3.680)*	*(1.830)*
- *Türev ürünleri*	*(3.922)*	-	*(3.922)*	-
- *Faktoring giderleri*	*(1.078)*	*(963)*	*(419)*	*(429)*
- *Faaliyet kiralama*	*(3.503)*	-	*(1.315)*	-
Kambiyo zararları	(86.887)	(338.432)	24.981	(203.816)
- *Ticari olmayan alacak ve borçlar*	*(4.579)*	*(8.991)*	*(1.084)*	*(6.827)*
- *Banka kredileri*	*(6.363)*	*(89.495)*	*3.575*	*(49.362)*
- *Çıkarılmış tahviller*	*(67.746)*	*(221.830)*	*19.199*	*(142.950)*
- *Nakit ve nakit benzerleri*	*(8.199)*	*(4.142)*	*(907)*	*(1.422)*
- *Türev ürünler*	-	*(13.974)*	*4.198*	*(3.255)*
	(310.126)	**(461.284)**	**(72.632)**	**(248.557)**

Finansman gelirleri / giderleri (Net)	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz gelir/(giderleri)	(197.685)	(107.557)	(88.887)	(40.075)
- *Banka mevduat ve kredileri*	*(132.827)*	*(84.378)*	*(62.042)*	*(31.780)*
- *İlişkili taraflardan faiz gelir / (gideri)*	*(11.675)*	*(5.395)*	*(186)*	*(624)*
- *Çıkarılmış tahviller*	*(45.351)*	*(16.821)*	*(18.074)*	*(7.242)*
- *Türev ürünler*	*(3.251)*	-	*(6.851)*	-
- *Faktoring giderleri*	*(1.078)*	*(963)*	*(419)*	*(429)*
- *Faaliyet kiralaması*	*(3.503)*	-	*(1.315)*	-
Kambiyo kar/(zararları)	(22.325)	(86.794)	48.508	(90.546)
- *Nakit ve nakit benzerleri*	*12.184*	*442*	*(12.695)*	*(85.962)*
- *Banka kredileri*	*(6.165)*	*(64.476)*	*3.625*	*(45.877)*
- *Ticari olmayan alacak ve borçlar*	*14.376*	*190.132*	*9.155*	*184.767*
- *Çıkarılmış tahviller*	*(67.746)*	*(221.830)*	*19.199*	*(142.950)*
- *Türev ürünler*	*25.026*	*8.938*	*29.224*	*(524)*
	(220.010)	**(194.351)**	**(40.379)**	**(130.621)**

35. SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR

Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar bulunmamaktadır (2018: Bulunmamaktadır).

36. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Ertelenmiş Vergi Varlıkları ve Yükümlülükleri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS/TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TMS/TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır.

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve bağlı ortaklıklarına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır. Bu kapsamda ekli konsolide finansal tablolarda konsolide edilen işletmelere ait ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri de netleştirilmeden ayrı olarak gösterilmiştir.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlıkları	389.513	255.326
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri (-)	(4.297)	(3.680)
Ertelenmiş vergi varlıkları (net)	**385.216**	**251.646**

Ertelenmiş vergiye baz teşkil eden zamanlama farklılıkları	**30 Eylül 2019**	**31 Aralık 2018**
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerleme ve ekonomik ömür farklılıkları	779.257	669.598
İndirimli kurumlar vergisi	(1.761.015)	(1.073.663)
Vergiden mahsup edilecek geçmiş yıllar zararları	(664.732)	(632.510)
Kıdem tazminatı karşılığı	(69.250)	(63.224)
Stokların yeniden değerlemesi	(21.958)	(17.397)
Türev araç değerlemesi	42.759	-
Diğer	(103.774)	(69.949)
	(1.798.713)	**(1.187.145)**

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerleme ve ekonomik ömür farklılıkları	(166.899)	(143.337)
İndirimli kurumlar vergisi	387.423	236.206
Vergiden mahsup edilecek geçmiş yıllar zararları	132.946	126.502
Kıdem tazminatı karşılığı	13.850	12.645
Stokların yeniden değerlemesi	4.887	4.197
Türev araç değerlemesi	(9.407)	-
Diğer	22.416	15.433
Ertelenmiş vergi varlığı (net)	**385.216**	**251.646**

Vergiden mahsup edilecek geçmiş yıllar zararlarının vadesi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Süresiz	664.732	632.510

36. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Mali zararlar, gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere Türkiye'de maksimum 5 yıl, Rusya'da ve Ukrayna'da ise süresiz olarak kullanılabilmektedir (Rusya'da 30 Kasım 2016 tarihinden itibaren süresiz olmuştur.) Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamış mali zararların tutarı 517.460 bin TL (31 Aralık 2018: 467.744 bin TL)'dir.

Gürcistan'da 1 Ocak 2018'den geçerli olmak üzere Kurumlar vergisi uygulaması kalkmış olup, sadece kar payı dağıtımlarında gelir vergisi alınmaktadır. Bu nedenle Gürcistan'da mukim bağlı ortaklığımızın ertelenmiş vergi tutarı sıfırlanmıştır.

Ertelenen vergi varlık / (yükümlülüklerinin) hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	251.646	182.536
Muhasebe politikasındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler	605	-
Düzeltmelerden sonraki tutar	252.251	182.536
Yabancı para çevrim farkı	24.361	52.858
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	124.605	72.263
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen	(16.001)	(20.915)
30 Eylül	**385.216**	**286.742**

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye'de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Türk Vergi Kanunu ana şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide bir vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Dolayısıyla ekteki konsolide finansal tablolarda yansıtılan vergi karşılıkları konsolide edilen şirketleri ayrı tüzel kişilik bazında dikkate alarak hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıllar zararları kullanılan yatırım indirimleri ve Ar-Ge merkezi indirimi) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye'deki kurumlar vergisi oranı 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla %22'dir (31 Aralık 2018: %22).

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla her bir ülkedeki yürürlükteki vergi mevzuatları dikkate alınarak ertelenen vergi hesaplamasında kullanılan vergi oranları (%) aşağıdaki gibidir:

Ülke	Vergi oranı (%)
Rusya	20,0
Ukrayna	18,0
Hollanda (*)	20,0 - 25,0
Gürcistan	-

(*) Hollanda'da 200 bin Euro'ya kadar oluşan kardan %20, aşan kısmı için %25 oranında vergi uygulanmaktadır.

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2018 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: %22).

28 Kasım 2017 tarihinde kabul edilen 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair" kanun ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi kanununun 32. Maddesinin birinci fıkrasında belirtilen %20 vergi oranı 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanır hükmü geçici madde ile eklenmiştir. Ayrıca, aynı "Torba Yasa" ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi kanununun 5. Maddesinin birinci fıkrasının e bendinde belirtilen "Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların vergiden istisna edilecek %75'lik kısmı %50 olarak değişmiştir.

36. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Bu nedenle Türkiye'deki şirketler ertelenmiş vergi hesaplamasında zamanlama farkı 2020 yılına kadar olan işlemlerde %22, etkileri kısa ve daha uzun vadelere yayınlanan işlemlerde ise, etkinin zaman boyutu dikkate alınarak %21 ve %20 oranlarına göre ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğü hesaplamıştır.

Türkiye'de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında (özel hesap dönemine sahip olanlarda dönem kapanışını izleyen dördüncü ayın 1-25 tarihleri arasında) vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek şirketin ödemesi gereken kurumlar vergisi değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dâhil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı yapılması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 23 Temmuz 2006 tarihinden itibaren tüm şirketlerde %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

24 Nisan 2003 tarihinden önce alınmış yatırım teşvik belgelerine istinaden yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden %19,8 vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılan teşvik belgesiz yatırım harcamalarından şirketlerin üretim faaliyetiyle doğrudan ilgili olanların %40'ı vergilendirilebilir kazançtan düşülebilir. Yararlanılan teşvik belgesiz yatırım harcamalarından vergi tevkifatı yapılmamaktadır.

Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar 5.729 bin TL'dir (31 Aralık 2018: 6.758 bin TL).

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kurumlar vergisi karşılığı	16.246	12.055
Peşin ödenen vergi ve fonlar (-)	(21.975)	(18.768)
Peşin ödenmiş vergi yükümlülüğü / (varlığı)	**(5.729)**	**(6.713)**

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Cari dönem kurumlar vergisi karşılığı	(16.246)	(12.129)
Yabancı para çevrim farkları	200	1.060
Ertelenmiş vergi geliri	124.605	72.263
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı	**108.559**	**61.194**

Ayrılan ile hesaplanan vergi karşılığının mutabakatı	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar	319.600	315.328
Geçerli vergi oranı	%22	%22
Hesaplanan vergi	**(70.312)**	**(69.372)**
İndirimli kurumlar vergisi	172.408	126.437
Temettü ve vergiden muaf diğer gelirler	2.159	298
Vergiden mahsup edilebilecek geçmiş yıl zararları	18.873	39.488
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(3.843)	(5.131)
Türev araç işlemleri	(9.407)	(3.645)
Yabancı para çevrim farkları	(14.369)	(31.987)
Diğer	13.050	5.106
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı	**108.559**	**61.194**

37. PAY BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Dönem boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı (1/1000 değeri)	75.000.000	75.000.000
Ana şirket hissedarlarına ait net dönem karı	428.159	376.522
Pay başına kazanç	**0,5709**	**0,5020**
Ana şirket hissedarlarına ait toplam kapsamlı gelir	503.979	338.722
Toplam kapsamlı gelirden elde edilen pay başına kazanç	**0,6720**	**0,4516**

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Grup’un ana ortağı T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.’dir. Şirket ile konsolide edilen bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden bu notta açıklanmamıştır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ilişkili taraf olarak nitelendirilen şirketlerimizin ilişkili düzeyini gösterir listesi alfabetik sıralı olarak aşağıdaki gibi gruplandırılmıştır:

Ana Ortağımızın Unvanı	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları	Türkiye

Ana Ortağımızın Bağlı Ortaklıkları, İş Ortaklıkları ve Iştirakleri Unvanı	Kayıtlı olduğu ülke
Automotive Glass Alliance Rus AO	Rusya
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	Türkiye
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	Türkiye
Camiş Egypt Mining Ltd. Co.	Mısır
Camiş Limited	Türkiye
Camiş Madencilik A.Ş.	Türkiye
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	Türkiye
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	Türkiye
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	Türkiye
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	Türkiye
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	Türkiye
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	Türkiye
İşbank AG	Türkiye
OOO Posuda	Rusya
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	Türkiye
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	Türkiye
SC Glass Trading B.V.	Hollanda
Soda Sanayii A.Ş.	Türkiye
Şişecam Bulgaria EOOD	Bulgaristan
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	Türkiye
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	Türkiye
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.	Türkiye
Şişecam Enerji A.Ş.	Türkiye
Şişecam Otomotiv A.Ş.	Türkiye
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	Türkiye
T. İş Bankası A.Ş.	Türkiye
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Türkiye
Trakya Glass Bulgaria EAD	Bulgaristan
Trakya Glass Rus AO	Rusya
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	Türkiye
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Türkiye

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İştirak Unvanı	Kayıtlı olduğu ülke
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	Türkiye

İştirakin Ortaklarının Unvanı	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Türkiye
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Türkiye

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflarda tutulan mevduatlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
T. İş Bankası A.Ş.		
- Vadeli	677.765	87.676
- Vadesiz	7.565	4.957
	685.330	**92.633**
İşbank AG		
- Vadeli	-	12
- Vadesiz	236	316
	236	**328**

İlişkili taraflara finansal borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Şişecam Holding aracılığıyla (*)	1.128.536	528.387

(*) T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. 9 Mayıs 2013 tarihinde nominal tutarı 500.000 bin ABD Doları ve itfa tarihi Mayıs 2020 olan 7 yıl vadeli, sabit faizli tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahviller için faiz oranı % 4,25 olarak belirlenmiştir. Anapara ödemesi ise vade tarihinde yapılacaktır. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 100.000 bin ABD Doları tutarındaki fon, aynı şartlarla Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir. 29 Mart 2019 tarihinde nominal tutarı 40.016 bin ABD Dolar’lık kısmı vadesinden önce kapatılmıştır. Kalan nominal 59.984 bin ABD Dolar’lık kısmının ise vadesi 9 Mayıs 2020 tarihinde dolacaktır.

T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş., Sermaye Piyasası Kurulu’nun 27 Nisan 2018 tarih ve 19/546 sayılı kararı ile 750.000 bin ABD Doları ihraç tavanı içerisinde yurtdışında ortaklık hakkı vermeyen, toplamda 700.000 bin ABD Doları tutarındaki 7 yıl vadeli, tahvil ihracının nominal tutarı 550.000 bin ABD Doları 14 Mart 2019 tarihinde, nominal tutarı 150.000 bin ABD Doları ise 28 Mart 2019 tarihinde ihraç etmiştir. Söz konusu tahvillerin itfa tarihi 14 Mart 2026 olup, kupon faiz oranı %6,95 olarak belirlenmiştir. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 140.000 bin ABD Doları tutarındaki fon, aynı şartlarla Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir.

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflarda tutulan mevduatlara yapılan değer düşüklüğü karşılığı

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türkiye İş Bankası A.Ş.	901	135

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların brüt defter değerleri:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
T. İş Bankası A.Ş.	87.993	80.660
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	44.312	40.627
	132.305	**121.287**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların değer düşüklüğü:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
T. İş Bankası A.Ş.	1.818	2.245
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	596	842
	2.414	**3.087**

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımların kupon faiz oranları ve nominal tutarları aşağıdaki gibidir:

Menkul kıymet ihraççısı	ISIN kodu	Kupon Faiz Oranı (%)	30 Eylül 2019 Nominal Tutar (USD)	31 Aralık 2018 Nominal Tutar (USD)
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1390320981	5,375	6.393	6.393
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1079527211	5,000	5.080	5.080
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1508390090	5,500	3.600	3.600
Türkiye İş Bankası A.Ş.	XS1578203462	6,125	220	220
			15.293	**15.293**
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1412393172	4,875	5.759	5.759
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1219733752	5,125	1.800	1.800
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	XS1117601796	5,375	160	160
			7.719	**7.719**
			23.012	**23.012**

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflardan ticari alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	22.838	14.618
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	1.960	615
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	1.023	70
SC Glass Trading B.V.	635	620
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	343	297
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	198	127
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	56	42
Şişecam Otomotiv A.Ş.	27	20
OOO Posuda	19	2
Diğer Şirketler	2	4
	27.101	**16.415**

İlişkili taraflardan diğer alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	116.347	39.929
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	6.888	56
	123.235	**39.985**

İlişkili taraflara ticari borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	62.803	41.932
Soda Sanayii A.Ş.	19.361	13.179
Şişecam Enerji A.Ş.	17.754	8.775
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	13.413	6.513
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	13.401	12.208
Camiş Madencilik A.Ş.	4.832	3.052
Camiş Egypt Mining Ltd. Co.	1.073	798
OOO Posuda	184	-
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.	88	56
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	45	685
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	40	17
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	30	16
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	7	-
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.	3	-
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	1	-
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	-	10
Automotive Glass Alliance Rus AO	-	76
Trakya Glass Rus AO	-	181
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	-	35
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	-	21
Camiş Limited	-	9.824
	133.035	**97.378**

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflara diğer borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	30.423	15.336
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	548	549
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	16	12
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	-	64
Diğer (*)	5.056	2.638
	36.043	**18.599**

(*) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 döneminde yapılan 2018 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantılarında karar alınan nakit kar dağıtım tutarlarının Grup dışına isabet eden kısmı ile Şirket kurucu ortaklarının henüz talep etmediği birikmiş kar payı tutarını ifade etmektedir.

İlişkili taraflara satışlar	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	7.400	7.139
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	212	86
	7.612	**7.225**

İlişkili taraflardan alımlar	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Şişecam Enerji A.Ş.	91.146	35.246
Camiş Madencilik A.Ş.	67.946	50.156
Soda Sanayii A.Ş.	45.422	36.604
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	32.001	22.386
Camiş Egypt Mining Ltd. Co.	23.596	9.936
OOO Posuda	173	31
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	154	415
Automotive Glass Alliance Rus AO	146	-
Trakya Glass Bulgaria EAD	37	-
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.	13	-
Şişecam Bulgaria EOOD	-	2.544
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	-	62
Trakya Glass Rus AO	-	150
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	-	15
	260.634	**157.545**

İlişkili taraflarla ilgili faiz gelirleri	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
T. İş Bankası A.Ş. ve İşbank AG	19.185	13.041
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	3.400	1.256
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	244	12
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	43	5
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	35	-
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	-	6
	22.907	**14.320**

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflarla ilgili faiz giderleri	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
T. İş Bankası A.Ş.	38.187	-
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	12.256	5.818
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	3.138	685
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	1	31
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	1	48
Şişecam Enerji A.Ş.	1	31
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	1	2
Camiş Madencilik A.Ş.	-	36
Soda Sanayii A.Ş.	-	23
Şişecam Otomotiv A.Ş.	-	1
	53.585	**6.675**

İlişkili taraftan alınan temettü gelirleri	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	5.216	1.044
	5.216	**1.044**

İlişkili taraflarla ilgili diğer gelirler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	2.091	1.808
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	1.095	756
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	762	1.422
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	595	364
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	432	323
Şişecam Otomotiv A.Ş.	207	155
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	81	45
OOO Posuda	59	76
Soda Sanayii A.Ş.	-	101
Automotive Glass Alliance Rus AO	-	15
Trakya Glass Rus AO	-	9
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	-	2
	5.322	**5.076**

38. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflarla ilgili diğer giderler	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	92.395	46.429
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	4.164	4.263
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	2.375	1.256
İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş. (2)	672	535
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. (1)	246	1.045
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	114	99
Çayırova Cam Sanayii A.Ş.	57	47
T. İş Bankası A.Ş	51	-
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	36	9
Paşabahçe Cam Sanayii ve Tic. A.Ş.	32	-
OOO Posuda	22	4
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	22	68
Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	-	13
	100.186	**53.768**

(1) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 dönemi içerisinde iş merkezinin bulunduğu Tuzla Şişecam Genel Merkezi için toplam 1.397 bin TL kira ödemesi yapılmıştır. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS-16 “Kiralamalar” standardına göre hesaplanan kira giderlerinin 442 bin TL’lik kısmı amortisman gideri olarak faaliyet giderleri içerisinde, 1.278 bin TL’si faiz gideri olarak finansman giderleri içerisinde, 119 bin TL’si genel yönetim gideri olarak faaliyet giderleri içerisinde olmak üzere toplamda 1.839 bin TL gider olarak muhasebeleştirilmiştir (1 Ocak – 30 Eylül 2018: 1.045 bin TL).

(2) Şirket merkezinin bulunduğu Şişecam Genel Merkezi’nin yönetim ve işletim giderlerinden oluşmaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Ana ortaklık (Holding)	5.421	4.677
Konsolidasyona tabi diğer şirketler	11.139	8.567
	16.560	**13.244**

Şirket’in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri ile genel müdür, grup başkanları, genel müdür yardımcıları, başkan yardımcıları ve fabrika müdürlerinden oluşmaktadır. 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ve 1 Ocak - 30 Eylül 2018 dönemlerinde üst yönetime emeklilik sosyal yardımları, işten çıkartma, ayrılma nedeniyle sağlanan faydalar, hisse bazlı ödemeler ve diğer uzun vadeli faydalar sağlanmamıştır.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Riski Yönetimi

Grup sermaye yönetiminde bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir. Grup’un sermaye yapısı Dipnot 8 ve 10’da açıklanan kredileri de içeren borçlar, Dipnot 6’da açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve Dipnot 28’de açıklanan sırasıyla çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup’un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Şirket Yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket Yönetimi değerlendirmelerine dayanarak sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar temettü ödemeleri ve yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam özkaynak oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynağa bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin ve finansal yatırımların toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi finansal borçlar ve yükümlülükleri, finansal kiralama, faaliyet kiralaması ve ticari borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Riski Yönetimi (devamı)

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla net borç / toplam özkaynak oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Finansal ve ticari borçlar	4.332.876	2.521.857
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(1.109.117)	(153.458)
Eksi: Finansal yatırımlar	(380.695)	(349.420)
Net borç	**2.843.064**	**2.018.979**
Toplam özkaynak	**2.686.426**	**2.309.462**
Net borç / özkaynak oranı	**1,06**	**0,87**

Grup’un genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akışı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup risk yönetimi programı genel olarak finansal piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Grup finansal araçlarını Finansal İşlemler Grup Başkanlığı vasıtasıyla merkezi olarak Grup’un risk politikaları çerçevesinde yönetmektedir. Grup’un nakit giriş ve çıkışları günlük olarak, aylık nakit akış bütçeleri haftalık raporlarla, yıllık nakit akış bütçeleri ise aylık nakit raporlarla izlenmektedir.

Risk yönetimi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda merkezi bir Risk Yönetimi Birimi tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup ’un Risk Yönetimi Birimi tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup’un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır. Yönetim Kurulu tarafından risk yönetimine ilişkin olarak gerek yazılı genel bir mevzuat gerekse de döviz kuru riski, faiz riski, kredi riski, türev ürünlerinin ve diğer türevsel olmayan finansal araçların kullanımı ve likidite fazlalığının nasıl değerlendirileceği gibi çeşitli risk türlerini kapsayan yazılı prosedürler oluşturulur.

b.1) Kredi Riski Yönetimi

Finansal araçları elinde bulundurmak karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememe riskini de taşımaktadır. Grup Yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Grup’un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Grup, bayilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar Grup politikaları ve prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak gösterilmektedir (Dipnot 10).

Ticari alacaklar çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış çok sayıdaki müşteriyi kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (devamı)

Grup, ticari alacakların beklenen kredi zararı karşılığının hesaplaması için TFRS 9’da belirtilen kolaylaştırılmış yaklaşımı uygulamıştır. Bu yaklaşım tüm ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararı karşılığı uygulamasına izin vermektedir. Beklenen kredi zararını ölçmek için, öncelikle Grup ticari alacaklarını vadeleri ve kredi riski karakterleri dikkate alarak gruplandırmıştır. Geçmiş kredi zarar deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergeler kullanılarak gruplandırılan her bir ticari alacak sınıfı için beklenen kredi zararı oranı hesaplanmış ve belirlenen oran ile ticari alacak toplamları çarpılarak beklenen kredi zarar karşılığı hesaplanmıştır.

30 Eylül 2019

	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 Ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
Dönem sonu bakiye	166.591	16.824	614	33	184.062
Kredi zararı oranı (%)	%2	%11	%37	%46	
Beklenen kredi zararları	3.988	1.862	226	15	6.091

31 Aralık 2018

	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 Ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
Dönem sonu bakiye	70.496	1.851	-	402	72.749
Kredi zararı oranı (%)	%3	%19	%63	%86	
Beklenen kredi zararları	2.303	350	-	344	2.997

Yukarıda bahse konu dönem sonu tutarları teminat limitleri dışında kalan tutarları ifade etmektedir.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen
Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	finansal yatırımlar
30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	**27.101**	**1.137.030**	**123.235**	**10.599**	**1.109.115**	**87.790**	**380.695**
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(521.645)	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	27.101	1.035.364	123.235	10.599	1.109.115	87.790	380.695
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(450.433)	-	-	-	-	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
-Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	101.666	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(71.212)	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	13.717	-	10.014	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(13.717)	-	(10.014)	-	-	-
- Net değerin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	1.168	-	7.593
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	(1.168)	-	(7.593)
- Net değerin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal yatırımlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	**16.415**	**760.042**	**39.985**	**10.864**	**153.587**	**-**	**349.420**
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(312.400)	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	16.415	703.558	39.985	10.864	153.587	-	349.420
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(282.418)	-	-	-	-	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
-Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	56.484	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	(29.982)	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	9.899	-	9.827	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(9.899)	-	(9.827)	-	-	-
- Net değerin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Grup'un müşterilerinden aldığı teminatların toplamı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Yurtiçi ve Yurtdışı alacak sigortası	394.810	206.886
Teminat Çek, Senet ve Mektupları	94.240	73.934
Doğrudan Borçlanma Sistemi ("DBS")	24.945	23.930
İpotekler	7.650	7.650
	521.645	**312.400**

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	72.774	43.046
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	24.262	7.463
Vadesi üzerinden 3-6 ay geçmiş	2.003	1.876
Vadesi üzerinden 6-12 ay geçmiş	316	946
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.311	3.153
Toplam vadesi geçen alacaklar	**101.666**	**56.484**
Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (-)	**71.212**	**29.982**

b.2) Likidite Risk Yönetimi

Grup, nakit akışlarını düzenli olarak takip ederek finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak likidite riskini yönetir.

Likidite riski tabloları

İhtiyatlı likidite riski yönetimi yeterli ölçüde nakit tutmayı yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.2) Likidite Risk Yönetimi (Devamı)

Likidite riski tabloları (Devamı)

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dâhil edilmiştir.

	30 Eylül 2019					
Türev olmayan finansal yükümlülükler	**Defter değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)**	**Üç aydan kısa (I)**	**3–12 ay arası (II)**	**1–5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Banka kredileri	2.656.150	2.803.886	1.371.855	352.590	1.067.964	11.477
Borçlanma senedi ihraçları	1.128.536	1.499.252	7.213	401.732	281.268	809.039
Faaliyet kiralaması yükümlülükleri	23.515	39.730	3.856	10.000	12.836	13.038
Ticari borçlar	391.642	393.410	343.776	48.050	1.584	-
İlişkili taraflara borçlar	169.078	174.133	117.877	48.898	7.358	-
Diğer borçlar	19.856	19.856	5.639	14.217	-	-
	4.388.777	**4.930.267**	**1.850.216**	**875.487**	**1.371.010**	**833.554**
Türev finansal yükümlülükler						
Nakit girişleri	87.790	87.790	-	15.991	54.642	17.157
Nakit çıkışları	(45.032)	(45.032)	-	-	-	(45.032)
	42.758	**42.758**	**-**	**15.991**	**54.642**	**(27.875)**

	31 Aralık 2018					
Türev olmayan finansal yükümlülükler	**Defter değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)**	**Üç aydan kısa (I)**	**3–12 ay arası (II)**	**1–5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Banka kredileri	1.530.218	1.657.650	370.408	449.376	825.736	12.130
Borçlanma senedi ihraçları	528.386	570.400	-	22.359	548.041	-
Ticari borçlar	365.875	370.577	320.081	49.357	1.139	-
İlişkili taraflara borçlar	115.977	116.094	23.211	25.500	67.383	-
Diğer borçlar	15.036	15.036	5.721	9.315	-	-
	2.555.492	**2.729.757**	**719.421**	**555.907**	**1.442.299**	**12.130**
Türev finansal yükümlülükler						
Nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Nakit çıkışları	-	-	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3) Piyasa Riski Yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre ölçülmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup, bağlı ortaklıkları ve iştirakinin faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimlerini yabancı para olarak kabul etmiştir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıkları ile parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin rapor tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu			
	TL karşılığı	**ABD Doları**	**Euro**	**Diğer**
1. Ticari alacaklar	285.443	9.659	35.791	9.465
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.328.374	221.773	10.362	9.265
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	21.213	180	3.234	197
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	**1.635.030**	**231.612**	**49.387**	**18.927**
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	16.868	149	2.253	2.096
8. Duran varlıklar (5+6+7)	**16.868**	**149**	**2.253**	**2.096**
9. Toplam varlıklar (4+8)	**1.651.898**	**231.761**	**51.640**	**21.023**
10. Ticari borçlar	79.850	843	11.921	1.365
11. Finansal yükümlülükler	373.771	62.830	2.945	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	144.843	20.732	4.392	358
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	**598.464**	**84.405**	**19.258**	**1.723**
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	856.779	143.269	7.440	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	**856.779**	**143.269**	**7.440**	**-**
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	**1.455.243**	**227.674**	**26.698**	**1.723**
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	19.360	100.305	(88.666)	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	567.635	100.305	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	548.275	-	88.666	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) Pozisyonu (9–18+19)	**216.015**	**104.392**	**(63.724)**	**19.300**
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / /(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10–11-12a–14–15-16a)	**158.574**	**3.758**	**19.455**	**17.007**
22. Döviz hedge' i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	42.758	(7.957)	14.197	-
23. İhracat	634.790	26.883	72.133	26.746
24. İthalat	578.078	3.930	83.512	27.319

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3) Piyasa Riski Yönetimi (Devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (Devamı)

	31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu			
	TL karşılığı	**ABD Doları**	**Euro**	**Diğer**
1. Ticari alacaklar	150.838	7.333	17.418	7.261
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	480.718	75.062	13.680	3.364
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	26.482	341	4.038	348
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	**658.038**	**82.736**	**35.136**	**10.973**
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	80.674	260	11.223	11.654
8. Duran varlıklar (5+6+7)	**80.674**	**260**	**11.223**	**11.654**
9. Toplam varlıklar (4+8)	**738.712**	**82.996**	**46.359**	**22.627**
10. Ticari borçlar	109.371	1.682	15.088	9.568
11. Finansal yükümlülükler	71.717	1.885	10.253	-
12a.Parasal olan diğer yükümlülükler	12.609	1.933	404	-
12b.Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	**193.697**	**5.500**	**25.745**	**9.568**
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	598.249	103.923	8.547	-
16a.Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	**598.249**	**103.923**	**8.547**	**-**
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	**791.946**	**109.423**	**34.292**	**9.568**
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a.Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
19b.Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) Pozisyonu (9–18+19)	**(53.234)**	**(26.427)**	**12.067**	**13.059**
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / /(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10–11-12a–14–15-16a)	**(160.390)**	**(27.028)**	**(3.194)**	**1.057**
22. Döviz hedge' i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23. İhracat	506.505	34.257	54.988	28.762
24. İthalat	663.667	3.894	107.955	31.787

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3) Piyasa Riski Yönetimi (Devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (Devamı)

Grup, başlıca ABD Doları ve Euro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Diğer kurların etkisi önemsizdir.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Euro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran Grup Yönetimi'nin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, vergi öncesi kar / zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

Kur riskine duyarlılık

		30 Eylül 2019			
		Kar / (Zarar)		Özkaynaklar(*)	
		Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde					
1-	ABD Doları net varlık / yükümlülük	2.126	(2.126)	-	-
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	56.763	(56.763)	-	-
3-	**ABD Doları net etki (1+2)**	**58.889**	**(58.889)**	**-**	**-**
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde					
4-	Euro net varlık / yükümlülük	12.031	(12.031)	267.125	(267.125)
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	(54.827)	54.827	-	-
6-	**Euro net etki (4+5)**	**(42.796)**	**42.796**	**267.125**	**(267.125)**
Diğer dövizlerin TL karşısında %10 değerlenmesi hali					
7-	Diğer döviz cinsinden net varlık/yükümlülük	1.700	(1.700)	64.438	(64.438)
8-	Diğer dövizlerin riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-	**Diğer dövizlerin net etkisi (7+8)**	**1.700**	**(1.700)**	**64.438**	**(64.438)**
Toplam (3+6+9)		**17.793**	**(17.793)**	**331.563**	**(331.563)**

		31 Aralık 2018			
		Kar / (Zarar)		Özkaynaklar(*)	
		Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde					
1-	ABD Doları net varlık / yükümlülük	(14.219)	14.219	-	-
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-	**ABD Doları net etki (1+2)**	**(14.219)**	**14.219**	**-**	**-**
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde					
4-	Euro net varlık / yükümlülük	(1.925)	1.925	257.328	(257.328)
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-	**Euro net etki (4+5)**	**(1.925)**	**1.925**	**257.328**	**(257.328)**
Diğer dövizlerin TL karşısında %10 değerlenmesi hali					
7-	Diğer döviz cinsinden net varlık/yükümlülük	105	(105)	43.241	(43.241)
8-	Diğer dövizlerin riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-	**Diğer dövizlerin net etkisi (7+8)**	**105**	**(105)**	**43.241**	**(43.241)**
Toplam (3+6+9)		**(16.039)**	**16.039**	**300.569**	**(300.569)**

(*) Türkiye dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklık ve iştirakin Türk Lirasına çevrimlerindeki kurların %10 değişmesi durumunda özkaynak toplamlarında meydana gelen artış veya azalışı ifade etmektedir.

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un finansal yükümlülükleri, Grup' u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Grup'un finansal yükümlülükleri ağırlıklı olarak değişken faizli ve sabit faizli borçlanmalardır. Değişken faizli finansal yükümlülüklerin 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla mevcut finansal durum pozisyonuna göre TL faiz oranlarında %1'lik ve yabancı para faiz oranlarında %0,25'lik bir düşüş / yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda; vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar (795) bin TL değerinde artacak/azalacaktır (31 Aralık 2018: (906) bin TL).

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	**-**	**2.716.955**	**70.822**	**2.787.777**
Nakit ve nakit benzerleri	-	1.038.295	70.822	1.109.117
Finansal yatırımlar	-	380.695	-	380.695
Ticari alacaklar	-	1.137.030	-	1.137.030
İlişkili taraflardan alacaklar	-	150.336	-	150.336
Diğer alacaklar	-	10.599	-	10.599
Finansal yükümlülükler	**428.170**	**3.960.607**	**-**	**4.388.777**
Banka kredileri	428.170	2.227.980	-	2.656.150
Borçlanma senedi ihraçları	-	1.128.536	-	1.128.536
Faaliyet kiralaması yükümlülüğü	-	23.515	-	23.515
Ticari borçlar	-	391.642	-	391.642
İlişkili taraflara borçlar	-	169.078	-	169.078
Diğer borçlar	-	19.856	-	19.856

	31 Aralık 2018			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	**-**	**1.298.873**	**31.311**	**1.330.184**
Nakit ve nakit benzerleri	-	122.147	31.311	153.458
Finansal yatırımlar	-	349.420	-	349.420
Ticari alacaklar	-	760.042	-	760.042
İlişkili taraflardan alacaklar	-	56.400	-	56.400
Diğer alacaklar	-	10.864	-	10.864
Finansal yükümlülükler	**377.571**	**2.177.335**	**586**	**2.555.492**
Banka kredileri	377.571	1.152.061	586	1.530.218
Borçlanma senedi ihraçları	-	528.386	-	528.386
Ticari borçlar	-	365.875	-	365.875
İlişkili taraflara borçlar	-	115.977	-	115.977
Diğer borçlar	-	15.036	-	15.036

39. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3.3) Diğer fiyat riskleri

Özkaynak fiyat duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan hisse senedi fiyat risklerine göre belirlenmiştir.

Raporlama tarihinde, diğer tüm değişkenlerin sabit ve değerleme yöntemindeki verilerin %10 oranında fazla / az olması durumunda:

- 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, hisse senedi yatırımları, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımların hazır varlıklar olarak sınıflandırıldığı ve elden çıkarılmadığı ya da değer düşüklüğüne uğramadığı sürece, net kar / zarar etkilenmeyecektir.

Grup'un hisse senedi fiyatları ile ilgili duyarlılığı daha önceki yıla kıyasla önemli bir değişiklik göstermemiştir.

40. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal Araçlar Kategorileri

30 Eylül 2019	İtfa edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter Değeri	Not
Finansal varlıklar	**2.777.178**	**87.790**	**-**	**2.864.968**	
Nakit ve nakit benzerleri	1.109.117	-	-	1.109.117	6
Ticari alacaklar	1.137.030	-	-	1.137.030	10
İlişkili taraflardan alacaklar	150.336	-	-	150.336	38
Türev finansal varlıklar	-	87.790	-	87.790	12
Finansal yatırımlar	380.695	-	-	380.695	7
Finansal yükümlülükler	**4.389.259**	**45.032**	**-**	**4.434.291**	
Finansal borçlar	3.808.199	-	-	3.808.199	8
Ticari borçlar	391.642	-	-	391.642	10
İlişkili taraflara borçlar	169.078	-	-	169.078	38
Türev finansal yükümlülükler	-	45.032	-	45.032	12
Faaliyet kiralaması yükümlülüğü	20.340	-	-	20.340	19

40. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

31 Aralık 2018	İtfa edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter Değeri	Not
Finansal varlıklar	**1.319.320**	**-**	**-**	**1.319.320**	
Nakit ve nakit benzerleri	153.458	-	-	153.458	6
Ticari alacaklar	760.042	-	-	760.042	10
İlişkili taraflardan alacaklar	56.400	-	-	56.400	38
Türev finansal varlıklar	-	-	-	-	12
Finansal yatırımlar	349.420	-	-	349.420	7
Finansal yükümlülükler	**2.540.456**	**-**	**-**	**2.540.456**	
Finansal borçlar	2.058.604	-	-	2.058.604	8
Ticari borçlar	365.875	-	-	365.875	10
İlişkili taraflara borçlar	115.977	-	-	115.977	38
Türev finansal yükümlülükler	-	-	-	-	12

Gerçeğe Uygun Değer ile Taşınan Finansal Varlıklar/ Yükümlülükler

	30 Eylül 2019			
Finansal varlıklar	**Toplam**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Türev finansal araçlar	87.790	-	87.790	-
Toplam	**87.790**	**-**	**87.790**	**-**

	30 Eylül 2019			
Finansal yükümlülükler	**Toplam**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Türev finansal araçlar	45.032	-	45.032	-
Toplam	**45.032**	**-**	**45.032**	**-**

	31 Aralık 2018			
Finansal varlıklar	**Toplam**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Türev finansal araçlar	-	-	-	-
Toplam	**-**	**-**	**-**	**-**

	31 Aralık 2018			
Finansal yükümlülükler	**Toplam**	**Kategori 1**	**Kategori 2**	**Kategori 3**
Türev finansal araçlar	-	-	-	-
Toplam	**-**	**-**	**-**	**-**

40. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Kategori 1: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlenmiştir.
- Kategori 2: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci kategoride belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmiştir.
- Kategori 3: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlenmiştir.

41. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

42. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR

Finansal Tabloların Onaylanması

Grup'un 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara döneme ait Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: II–14.1 sayılı Tebliğ hükümlerine göre hazırlanan bağımsız denetimden geçmemiş konsolide finansal tabloları, Denetimden Sorumlu Komite'nin görüşü de dikkate alınarak incelenmiş olup; söz konusu konsolide finansal tabloların faaliyet sonuçlarının gerçek durumunu yansıttığına ve Grup'un izlediği muhasebe ilkeleri ile Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun ve doğru olduğuna, konsolide finansal raporların Mali İşler Direktörü Sibel Koç Karacaoğlu ile Bütçe ve Mali Kontrol Müdürü İlker Güven tarafından elektronik ortamda imzalanmasına ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri kapsamında gerekli bildirimlerin yapılmasına Şirket Yönetim Kurulu'nun 24 Ekim 2019 tarihli toplantısında karar verilmiştir.

.....